

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

LITUANIE INDEPENDANTE

Montrealis • 1972. V. 3 • Nr. 1295

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

LAZDA TURI DU GALU

Kai neseniai Nixon vizitavo Otavą, tai tam vizitui pasaulinė spauda mažai telkė dėmesio. Vizitą vainikavo bendras komunikatas, liečiąs Didžiųjų ežerų valymą. Žinoma, kol tie ežerai bus išvalyti, praeis dar daug daug laiko... Bus sudarytos komisijos, pakomisijos, paskirti direktoriai, įsteigtos įvairios įstaigos, sudaryti planai, pakeisti planai kitais, vėliau dar papildyti, svirstomi, atmetami, vėl priimami, perduodami patvirtinti, pataisomi, apskaičiuojamos išlaidos, paruošimas biudžeto, papildymas, papildomų komisijų sudarymas ir pan. ir pan. Tačiau Nixon vargu ar dėl tų ežerėlių būtų važlavęs į Otavą. Atėjus P. E. T. į valdžią, santykiai tarp JAV ir Kanados palaipsniui aštrėjo ir aštrėjo. Tam, žinoma, daug pasitarnavo ir ne kurie Kanados politikai, kurie bet kuria proga kartais net labai nevykusiai, viešai užpuldavo JAV tie ekonominę, tiek užsienio politiką. Negalima būtų pavadinti labai diplomatišku min. pirm. pareiškimą, kurį jis padarė savo vizito metu Sibire, sakydamas, kad kanadiečiams reikia išsivaduoti iš JAV dominavimo... NDP šulas Douglas niekada nepraleisdavo progos JAV išvadint sovietinės terminologijos žodžiais...

Kada į Kanadą atvažiavo sovietas Kosyginas, buvo bandyta sudaryti įspūdis,

kad ateityje ne JAV, bet sovietai galės padėti Kanadai išvystyti ekonomiškai milžiniškus šiaurinius plotus, tuo išgydydami Kanadą iš chroniškos nedarbo ligos. Šiandien, atrodo, Kosygin išvažiavo – šiaurė užmiršta – nedarbas pasiliko...

Greitai po to, kanadiečiai pajuto, kad pietinis kaimynas savo rankoje turi storesnį lazdos galą... Plūsdami JAV, leisdami Amerikos dezertyrams ir padugnėms vystyti antiamerikinę propagandą čia, Kanados politikai, turbūt, užmiršo, kad 68% visų Kanados gaminių buvo eksportuojama į JAV. Matomai, nekreipta dėmesio į faktą, jog Kanados eksportas į JAV viršijo importą net 1,2 milijardų (ne milijonų, bet milijardų) dolerių.

Pablogėjus JAV finansinei būklei, JAV buvo priversta ką nors daryti, kad sustabdyti bent kiek infliaciją, sutvirtinti dolerio vertę tarptautinėje rinkoje, mažinti namie bedarbių skaičių, karpyti vidaus ir užsienio išlaidas, lyginti prekybos su užsienio balansą... Taip ir atsirado daugelio valstybių keiklams 10% muitas, kuris, aišku, prablaivė ir čionykščių politikų galvoseną. Kanada buvo didžiausias JAV prekybos partneris: didesnis nei Japonija ir V. Vokietija kartu sudėjus. Ir štai, per vieną naktį, Kanados ekonomistai pajuto Amerikos lazdos drūtgalį; suvaržomas eksportas, fabriku užsidari-

nėjimas, daugiau bedarbių...

Važinėjimai į Vašingtoną – nedaug tepadėjo. Optimistiškasis P. E. T. išsireiškė: "Vašingtonas iš mūsų per daug reikalauja". Prekybos ministeris Phipps patvirtino: "Amerikiečių reikalavimai yra neišpildomi".

Kanadiečių maldavimai, kad JAV nuo jų prekių neimtų 10% papildomo maito, nepaveikė Amerikos valstybės išdo ministerio John B. Connally klausos. Priešingai, Connally pareikalavo, kad kanadiečiai neparduotų nė už vieną dolerį daugiau prekių JAV, negu jie perka prekių iš JAV. Be to, kanadiečiai turi iš JAV tučtuojau pirkti didesnę kiekį brangių ginklų... Kadangi darbo jėga Kanadoje yra pigesnė, tai Detroito auto firmos perkėlė dalį savo fabriku į Kanadą, o iš ten, pagal savo laiku sudarytą paktą, be maito gabendavo automobilius į JAV. 1971 metais iš Kanados į JAV buvo išvežta apie 1 milijonas automašinių.

Connally davė suprasti, kad ateity automašinos su štampuku "Made in Canada" galės būti apdėtos 7% importo maito.

Nenuostabu, kad vienas Kanados ekonomistas pasakė: "Bijau, kad 1963 metais lapkričio 22 buvo nušautas ne tas žmogus" (tada Connally sėdėjo prie Kennedy).

Negana to, Nixon kabinetas nutarė šaukti "atgal į tėvynę" amerikonių firmas, duodant joms didelę mokesčių nuolaidą. Tas, žinoma, kanadiečiams gali kainuoti daug darbavičių. Jau dabar Kanadoje yra virš 7,7% bedarbių.

Idomu, kad kai Kanados miestams, provincijoms

Šiaučiulis – MOTINA – MEDIS

reikia pinigų (o jų reikia nuolat), kreipiamasi pas amerikonus. Dažnai, net vadovaujantieji politikai viešai prašo užsieniečių, kad šie investuotų pinigus į Kanados ūkį. Tą prašymą jau seniai išgirdo amerikona... Šiandieną Kanados ūkinė "nepriklausomybė atrodo taip:

- * 95% auto pramonės,
- * 90% elektro pramonės,
- * 85% gumos pramonės,
- * 85% kasyklų,
- * 75% transporto ir naftos pramonės,
- * 60% cheminės pramonės priklauso amerikiečiams. Pridedant dar: 75% Kanadoje parduodamų ameri-

kiečių žurnalų, septyni dešimtadaliai amerikietiškos televizijos programos, 35% amerikiečių profesorių Kanados aukštosiose mokyklose, – kyla klausimas: ar pajėgs Kanada pasidaryti tikrai ūkiškai nepriklausoma?

Tam yra šios galimybės: 1. Nacionalizuoti JAV pramonę Kanadoje be atlyginimo (a la sovietai).

Tuo atveju, greičiausiai kitos dienos rytą virš Otavos plėvesuotų JAV vėliava...

2. Nacionalizuoti JAV pramonę, atlyginant investo-

PIRMASIS TUKSTANTIS

Šio laikraščio akcijų-šerų vajas, pradėtas metų pradžioje, neliko be atgarsio. N. L. skaitytojai, bendradarbiai ir jo rėmėjai, gerai suprąsdami lietuviško spausdinto žodžio reikšmę mūsų išieivijos gyvenime ir jos nepamainomą svarbą kovoje su mūsų tėvynės pavergėju rusiškuoju okupantu, už pilną Lietuvos suvereninių teisių atstatymą. Dalis N. L. skaitytojų ir be didesnių prašymų, nuoširdžiai, su tikru lietuvišku įsijautimu maloniai atsiliepė; vieni iš jų akcijų skaičių papildydami prie ankščiau turėtų, kiti, jausdami tautinę pareigą paremti savą lietuvišką spaudą, įsigijo naujai. Taip įsijungdami į N. L. ne tikta skaitytojų bei rėmėjų, bet ir į laikraščio leidėjų eiles, tuo sustiprindami tolimesnę N. L. laikraščio egzistenciją.

Tenka džiaugtis, kad pagal N. L. bendrovės numatytą vajeaus planą sukelti 10.000 dol., viena dešimtoji dalis numatytos sumos, pirmasis tukstantis – jau yra.

Sekminga pradžia leidžia tikėti, kad į šį N. L. veda mūsų akcijų vaju įsijungs ir daugiau N. L. skaitytojų, be jokių generacijų ir įsitikinimų skirtumo, gyvo tautinio jausmo vedini, kad mūsų lietuvišką spausdintą žodį išlaikius atvirą ir kovingą už lietuviškų aspiracijų išlaikymą.

Jau, prieš pradėdant N. L. akcijų vaju, šio laikraščio skiltyse buvo suminėti akcijų vajeaus pagrindiniai tikslai, kurie yra būtini ir reikalingi tolimesniam N. L. išsilaikymui.

Nuolatos vis tobulėjanti spausdinimo technika, verčia ir N. L. leidykla nuo to neatsilikti ir nors dalinai siekti patobulinimų. Įsigyti modernias spausdinimo priemones, kuriomis būtų galima paspartinti laikraščio išleidimą ir padaryti jo skoningesnę apipavidalinimą.

Bet svarbiausias šio akcijų vajeaus tikslas yra turimų N. L. spaudos bendrovės namų, kuriuose N. L. laikraštis yra redaguojamas ir administruojamas, butinas vidaus ir lauko remontas bei nebaigti, nuo pat statybos pradžios pradėti, pagal miesto zonos reikalavimus, statybos darbai – tai yra antro aukšto pristatymas.

Esamoji pastato vieta, šalia netoli esančio didelio prekybos centro ir vis didėjančio gatvės judėjimo, teikia gerų vilčių kad pastato vertė artimoje ateityje gali žymiai pakilti.

Pristačius antrąjį aukštą, ir jį įrengus, ateityje susidarytų palankios sąlygos jame gyventi N. L. laikraščio redaktoriui. Tas be abejo žymiai palengvintų ir laikraščio redagavimą bei jo išleidimą.

Ar visa tai pasiseks įgyvendinti, priklausys nuo vajeaus pasisekimo, nuo pačių N. L. skaitytojų bei jo rėmėjų, nuo išplatintų akcijų skaičiaus.

Pradžia graži, duodanti vilties tikėti ir sekminga vajeaus baigme.

Malonūs N. L. skaitytojai, bendradarbiai ir rėmėjai! Nemanyčiau kad būtų reikalas plačiau apsistoti apie mūsų laisvosios spaudos reikšmę, mūsų lietuviškam gyvenime, kiek ji yra svarbi ir reikšminga ir kiek daug nustotume jos netekę.

Tačiau norėtusi priminti ar mes visi, kurie skaitome lietuvišką spaudą, pilnai suprantame jos rūpesčius, ir ar pilnai įvertiname jos gyvybines problemas ir ar, nors dalinai, prisidedame prie jos išlaikymo?

Šiuo metu N. L. akcijų vajeaus proga kaip tikta ir yra geriausia proga konkrečiai paremti mūsų spaudos reikalus.

Todėl maloniai kviečiame visus N. L. skaitytojus, kurie jau esate akcijų įsigiję-neatsakyti "aš jau turiu, o kiek leidžia sąlygos papildyti jas iki galimai didesnio skaičiaus. O jų dar neturinčius, prašome įsigyti per N. L. administraciją arba jų platintojus.

Vienos akcijos kaina tik 10.00 dol. Pagal N. L. Bendrovės statutą vienam asmeniui leidžiama įsigyti iki 50 akcijų – 500.00 dol. sumoje.

Nebūkime abejingi, remkime savo lietuvišką spausdintą žodį N. L. laikraštį, vienintėlį išieivijoje, lietuviškos išsilaikymo laidą. Be generacijų ir įsitikinimų skirtumo, remkime visomis priemonėmis, visada ir visur, nes jis yra mūsų pačių gyvenimo dalis, mūsų pačių gyvybės alsavimas.

Paduokim rankas vienas kitam ir eikime, dirbdami pagal šio laikraščio šūkį, už Lietuvos išlaisvinimą, už ištikybę Kanadai.

Vienybėje galybė.

Trumpai

● JAV Prezidentas savo ilgoje kalboje į amerikiečius per televiziją, tarp kitko pareiškė, kad 2-ųjų mėnesių laikotarpyje, bus išvesta 20,000 amerikiečių kariuomenės iš Vietnamo. Bet nebus palikti vieni vietnamiečiai kariauti. Amerikiečiai ir

Atkelta iš 1 psl.

riams (kainuotų apie 40 milijardų dolerių)...

Tai būtų atvejis, kuris tegalimas tik teoretiškai, tačiau praktikoje amerikiečių reikalavimai astronomiškai peršoktų numatytą sumą...

3. Stabdyti JAV investicijas į Kanados ūkį.

Pasėka: bedarbė dar didės, Kanados ekonomija nepajėgs absorbuoti kasmet priaugančios darbo jėgos.

4. Kviestis kitų valstybių investorus Kanadon, tuo siekiant lygsvaros tarp JAV ir kitų tautų ekonominio priklausomumo.

Tiesa, jau vienur ar kitur, didelės sumas Kanadoje investavo vokiečiai, japonai, anglai, bet šis dalykas negalės pakeisti Kanados ūkinės struktūros dėl daugelio priežasčių: geografinių, politinių, militarinių ir, žinoma, finansinių...

Taigi, kas gi belieka? Atrodo, jog Kanados vyriausybei dar daug kartų reikės tartis su Vašingtonu, norint rasti modus vivendi. Iš vienos pusės JAV, panaikindamos 10% muitą, palengvino pas save kitų valstybių exportą, tačiau kas liečia Kanadą, lieka jai išspręsti dar daug klausimų su pietiniu kaimynu – kuris laiko rankoj drutes – lazdos galą. JG.

J. Šiaučiulis
N. L. Akcijų vajeaus vedėjas

toliau visakeriopą pagelbą, iki agresorius bus nugaltas.

● Specialus prezidento R. Nixono patarėjas H. Kisingeris 4 dienas buvo Maskvoje besitardamas su Brežnevų ir Gromyko. Šis vizitas buvęs tęsinys susirašinėjimų prez. Nixono su Maskvos valdovais. Kad išsiaiškinti asmeniškai kuriuos svarbesnius klausimus. Pasitarimą metu H. Kisingeris buvęs nuolatiniam kontakte su Wasingtonu. Prez. R. Nixono vizito Maskvon planai nepasikeitė.

● JAV-bės sekretorius W. Rogers. Prezidento siunčiamas dar prieš vizitą Maskvon, aplankyti daugelį Europos valstybių: Britaniją, Vokietiją, Islandiją, Italiją ir gale – Vatikaną.

● Egipto prez. Sadatas išvykdamas vizitui į Maskvą pareiškė, kad karas su Izraeliu neišvengiamas ir jis nebe už kalnų. Rūsia grąžintos žemės laike vienu metų. Spėjama, kad Sadatas ruošdamasis karui ir paprašyti daugiau ginklų Maskvoje prašys ginklų.

● Apollo 16 kelionė labai gerai pavyko. Balandžio 27 astronautai laimingai nusileido Ramiajame vandenynė. Jaučiasi labai gerai ir dabar ilsisi.

● Buvęs prezidentas Johnsonas sugrįžo namo iš ligoninės pasveikęs po širdies atakos.

● Pagarsėjęs Britanijos kino artistas George Sanders 65 m. amž. atostogaudamas Ispanijos kurorte nusižudė. Paliko rastą, kuriame sako, kad jam viskas atsibodė, o be to, jau užtektinai ir pagyvenęs.

● Britanijos geležinkeliai baigė streiką ir darbų vyksta normaliai.

● Maskvos provoslavų Patriarkas Pimenas keiliauja rytuose po bažnyčias, vizituodamas aukštus bažnyčios pareigūnus, griežtai prisilaikydamas protokolo.

● Čekoslovakijoje 1,212 žurnalistų pašalinta iš darbų ir pasodinta kalėjimams už iškraipymus spaudoje komunistinės ideologijos.

● Kinų sportininkai – tenisistai baigiant viešnagę JAV, buvo prez. Nixono priimti Baltuose Rūmuose ir balandžio 30 išvyksta Meksikon.

● Izraelio premjerė Golda Mayer gegužės 3 vyksta į Romuniją.

● Fidel Castro važiuoja į USSR draugiškam vizitui ir paprašyti daugiau ginklų.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyalte au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – \$7.50, visur kitur – \$8.00. Rėmėjo prenumerata – \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKČINIS KOLEKTYVAS

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišakai, atgarsiai

AR MUMS REIKALINGA TAUTINĖ BAŽNYČIA?

Amžių bėgyje Itališkoji Vatikano religija Lietuvai ir lietuviams yra padariusi milžiniškų neapskaičiuojamų materialinių ir dvasinių skriaudų ir dar vis daromos naujos skriaudos.

Paskutiniojo laiku Vatikano dvasininkai mūsų atžvilgiu pasidarė ypatingai išbulę, tiesiog nepakenčiamomis akiplėšomis.

Jie apeliuodami į mūsų tautinius švenčiausius jausmus – tėvynės laisvę ir nepriklausomybę, išvilioja šimtus tūkstančių dolerių neva laisvės propagandai, o išviliotus pinigų sunaudoja Vatikano reikalams. Taip atsitiko su tremtinių koplyčia Romoje.

Millionus dolerių išvilioja bažnyčių vienuolynų, parapijinių pastatų statybai bei koplyčių ir kapinių reikalams, žmonėms aiškindami, kad tai bus amžinai lietuvių rankose.

Faktai rodo priešingai: bažnyčios ir kapinės yra tol lietuvių rankose, kol reikia išmokėti skolas, o kaip skolos išmokėtos jie daro kaip jiems patinka; uždarinėja parapijas, nusavina kapines.

Paskutiniai įvykiai su Kazimiero kapinėmis Čikagoje ir Jono kapinėmis Toronte, tautiečius tiesiog jaudina, o kunigą Ažubalį itaria samokslu.

Šimtai lietuvių kunigų visame pasaulyje dirba Vatikano naudai, kiek rusų kunigų dirba Vatikano naudai sunku pasakyti, bet kai Vatikane būna kokios nors idėjos išskilmės popiežius sėdi su Rusijos bolševikų komunistų agentais, o Lietuvos valstybės teisėtą atstovą išvaro už durų. Ar verta su tokiais ponais turėti reikalų?

Kiek ir kokių slaptygišėtų popiežių turi su Rusijos komunistais, vienas Dievulis nežino, bet viena aiškumo mūsų naudai ir ne pavergtos Lietuvos žmogul.

Šimtmečiais Vatikano bosai mus graužė ir tebe graužia kaip vėžys ir jeigu mes nieko nedarysime jie mus sugrauž, kad nei žymės neliks, kad mes čia gyvenome, dirbome ir kunigus šėrėme.

Tai kaip išbristi iš tos makalynės? – Nieko nelaukiant reikia nutraukti visus santykius su Vatikanu, pasilimti į savo rankas kapines bažnyčias ir visą kitą bažnytinį turtą, kol dar nevelu ir PASKELBTI LIETUVIŲ TAUTINĖ BAŽNYČIA.

Kunigai patrijotai kurie norėtų dirbti tokiose bažnyčiose, leist pasilikti, kad galėtų dirbti TĖVYNĖI ir DIEVUI.

Stasys Misiulis

ATKREIPKIME DĖMESĮ

Ruošiant Lietuvių Dienas ar kitokius parengimus, reikia atkreipti dėmesį į bufeto patarnavimą.

Pasitaiko, kad koks nedorėlis, pritaikęs bilietuką, pagal kurį išduodamos bufeto gėrybės, išgauna iš bufeto pageidaujamas prekes. Toks atsitikimas pasitaikė St. Catharine, bet bufeto personalo buvo tuoj išaiškintas ir sugėdintas.

Bufeto bilietukai turėtų būti aiškiai išskirtini.

J. Šarapnickas

J. CICĖNAS SKEVELDROSE...

Istorija tvirtina, kad poetai išiamžina kalendoriuose. Taip ir aš, perskaitęs Keleivio 1970 m. Kalendoriuje atspausdintą puikų eilėraščių, apsidžiaugiau, kad J. Cicėnas jau pasidarė poetu...

Štai jis:

Sugriuvo pilys ir redutai.

Pakratė kojas milžinai. Taurai išnyko ir marmutai,

Bet išsilaikė... avinai.

Bet... š.m. Naujienu nr. 63 tas pats J. Cicėnas savo Skeveldrų užbaigoje apie to paties ketureilio autorių šitaip paliudija:

"Dabar užsukime pas rašytojus: V. Strazdelis (gal A. Strazdelis? A. G.) "Iš kasdieniškų portretų" paduoda tarp intelektualų dažną "Amžiną vertybę":

Sugriuvę pilys ir redutai.

Pakratė kojas milžinai. Taurai išnyko ir marmutai,

O išsilaikė... avinai.

Ir "Šiaudinė Meilė":

Mylėjo jis padangę aukštą,

Kankinos dėl gimtų krantų,

Kol iškovojo košės šaukštą

Didesnį už kitų.

Nei pridėti, nei atimti..."

Tikrai, kad nei pridėti, nei atimti... O išdaigusis pensininko amžius net kūrinių autorius sumaišo ir "Amžiną vertybę" atima. Alfonsas Giedraitis

SLA REIKALAI

SLA narys 1972 m. vasario 16 d. NL" cituoja adv. L. Šmulskščio Sėjoje ir Al B. Drauge, paskelbtus straipsnius kritikuojančius SLA veiklą. Esą, 3 medicinos daktarai: P. Kisielius, K. Ambrozaitis ir A. Razma per 20 metų lietuvių reikalams yra paaukoję apie porą šimtų tūkstančių dolerių, tuo tarpu Amerikos lietuvių susivienijimas, valdąs 4 milijonus dol. kapitalo, nuo 1938 m. ligi 1970-41. 232 dolerius.

Taip, SLA valdo 4 mil. kapitalo, tai yra kuo pasididžiuoti. Ji yra pati didžiausia ir materialiai pajėgiausia draudos organizacija išsivijoje. Reikia gerbti tuos senuosius ir dabartinius SLA veikėjus kad išugdė tokią organizaciją, nors buvo kaip kurių asmenų ir ardoma. Štai vienas pavyzdys įvykęs 1901 m. 16-tame SLA seime (Neminėsiu smulkmenų nes būtų perilgas rašinys) seimas suskilo ir nedemokratiškų pažiūrų nariai, kurių tarpe buvo SLA išdo valdytojas, su visu tuometiniu kapitalu \$6000 – pasitraukė ir Susivienijimas liko be cento su 616 narių.

mas liko be cento su 616 narių.

Tačiau šio susivienijimo veikėjai nepakriko bet ėmėsi organizuoti. 1902 m. gegužės 22 d. Bostone įvykusiame 17-tajame SLA seime, dalyvavo 65 delegatai atstovaudami 1721 narių (Prieš suskilus SLA seimui 1901 m. iš viso narių buvo 1400) ir išde turėjo 2.237.01 dolerių.

Taigi nuo 16-to seimo prasidėjo tikrasis SLA augimas išsivijoje.

Norint operuoti bet kokia apdrauda, reikia turėti atsargos kapitalą. Senieji šio susivienijimo nariai be apdraudos mokesčių mokėjo dar atskirus įmokėjimus iš kurių sudarė atsargos kapitalą. Tai būta didelio pasišventimo tuometinių SLA narių-kūrėjų. Šiandien specialūs įmokėjimai nebereikalingi. Dabar nauji nariai gali naudotis seniau sudarytu atsargos kapitalu. Šiandien SLA gali duoti terminuotas apdraudas vaikams nuo 1-16 metų ir už \$1000 ima – \$3.00 į metus. Nelaimingos mirties atveju (Accidental Death) už \$1000 apdraudą, suaugusieji moka tik \$2.00 į metus. SLA 72 k. yra įsisteigusi prieš 10 metų ir už 2 dol. apdraudos, vyrui žuvus, p. V.M. gavo \$1000, –

Taigi, sodinto prieš 70 m. SLA medžio vaisiais, galime naudotis ir mes jo naujieji nariai.

Toliau, SLA narys cituoja rašinius, Drauge ir Sėjoje kad SLA išnaudoja savo narius ir pažymi, kad naujai įsirašęs į SLA V-I klasės gyvybės apdraudą \$500. Per 22 metus, kartu su mokesčiais, jam ši apdrauda kainavusi 506 dolerių. Kanadoje 72 kuopoje narys apsidraudęs būdamas 47 metų, apdraudėje V-I \$500 moka į metus po \$21.53. Už 22 metus iš moka ne 506 bet 473.66. Pagrindas: Mokesčių Lentelė 1957 metų. Įvykus nelaimėi SLA privalo išmokėti pašalpgaviui pilną apdraudos sumą.

Jeį paseksim "Tevynę", kur skelbiami po mirtiniais išmokėjimai, tai pamatysim, kad pilna apdraudos suma išmokama visiems SLA nariams. SLA 72 ki įvyko nelaimingas atsitikimas. Narys žuvo ir pa-

šalpgaviui buvo iš mokėta \$1,250. – apdraudos buvo įmokėjęs apie \$20, – Be abejo ilgiau gyvenantis išmoka daugiau.

Esu organizatorius ir prirašau į SLA narius. Vienas asmuo apdraudė savo žmoną A. K. gyvybės ir ligos pašalpai. Praėjo jau daug metų bet žmona neserga ir ligoje pašalpos neišnaudoja. Vyras patenkintas kad žmona sveika ir su pasitenkinimu moka mokesčius. Kitas tuojau reaguoja ir kaip SLA narys, pacituoja L. Šmulskščio rašinį Sėjoje ir tt.

Aukų skyrimas lietuviškiems reikalams yra grynai SLA seimų ir jo narių reikalas. Į seimus suvažiuoja dauguma senesnės kartos SLA veikėjų. Iš jų daugelis, po 30-40 metų, yra buvę ir, kiti, tebėra kuopų valdybose. Jų pastangomis SLA gyvuoja ir tam yra sudėję daug energijos ir savo sugebėjimus.

Prieš 4 metus vienas iš naujų ateivių (V. B-kandietis) pasiūlė skirti vieną milijoną dol. jaunimo reikalams. Pasiūlymas neturėjo pritarimo. Galima būtų tikėtis SLA palankaus jaunimui pritarimo, jeigu tas pat jaunimas mėgintų įsijungti į SLA narius ir gelbėtų tiems žilagalviams "jaunuoliams", kurie jau daugelį metų dirba valdybose.

Visas lietuviškos organizacijos (išskyrus komunistines) yra reikalingos ir jose visiems darbo pakanka. Nekaskime duobę organizacijoms, kurias sukūrė senieji amerikiečiai lietuviai. Niekas nėra verčiamas joms priklausyti. Būdami organizacijų nariais, jeigu tik galim, eikim į valdomuosius organus ir venkim nenaudingos kritikos.

Jau suėjo 10 metų kaip įsisteigė SLA 72 k. Kuopos valdyba bei nariai, be organizacijos reikalų, dirba, ir medžiaginiais remia, taip pat lietuviškus reikalus. Vien tik šiais metais kuopa savo ištekliais parėmė:

1. Įamžino S. Kudirkos vardą inešdama į Kanados Lietuvių Fondą 100.00 dol.
2. Brazinskių bylai 25.00 d.
3. Vasario 16tos gimn. kas metai po 12.00 dol.

Nukelta į 4 psl.

VISUOMENINĖ VEIKLA IR VEIKĖJAI

veikla vystėsi ir tebesivysto nenormaliose gyvenimo sąlygose ir todėl ji neturi tvirtų tradicinės veiklos pagrindų bei nusištovėjusių bendrų siekių saveikos formų. Priespaudos laikais mes negalėjome turėti visuomeninės veiklos pilna jos prasme. Nepriklausomybę atgavome pačiame tarptautinių ideologijų sukuryje, kuris neaplenkė ir mūsų jauno valstybinio gyvenimo. To meto inteligentija, miestų žmonės ir kaimų pažangesnieji greitai buvo pagauti tos ideologinės karštilgės. Dar tik pirmuosius žingsnius žengėčia visuomeninė veikla jie pasikinkė savo ideologinių interesų tarnybai. Palyginti trumpu nepriklausomybės laikotarpiu, visuomeninė veikla nesusėjo pasveikti atsigauti, sustiprėti, pasikeisti savo raidoj ar įgauti normalios veiklos formas. Tokioje aplinkoje išaugęs ir subrendęs jaunimas atsidūrė išėivijon ir čia tęsė visuomeninę veiklą tomis pačiomis nuotaikomis. Savaimė aišku, kad tokia veikla išėivijės sąlygose pasidarė dar labiau neveiksminga ir neseikminga. Dėl to, šiandieną, jau mažai kas abejoja, bet to dar neužtenka. Reikia visų subūrtomis pastangomis imtis intensyvaus darbo, kad

galėtume pasivyti laiko reikalavimus ir išpildyti tautinės atsakomybės užduotis.

Kai tautinė atsakomybė primigtinai reikalauja atvirai ir nuoširdžiai suderinti nuomones dėl bendros veiklos pagerinimo, tai vis dar atsiranda žmonių, kurie įtaigoja, kad lietuvių veikla yra pilnai patenkinama ar net pasigerėtina. Grupių spauda tuščiažodžiavimais laupsina savuosius nepelnytus nuopelnais. Savus laurus vainikuoja, išaukština į pašauktuosius, nepakeičiamus ir net neklystančius, o visus kitus atmėta ir paniekina. Šitokioje būklėje veikėjai savo idealoginiais priešingumais atitolo vieną nuo kitų, nuo tautinio samoningumo, tautinės atsakomybės, nuo teisingo veiklos supratimo ir nuo bendruomenės daugumos. Šiuo reikalu atviras tiesos žodis pasidarė jų darbų griovimu, trukdymu ir už tai jau iš anksto pasmerkimas. Užmirštama, kad tuo, anaipol, neprisidedama prie veiklos sustiprinimo, suaktyvinimo ar sunormavimo. Po taip ilgai užsitęsusių nesupratimų turėtų būti atėjęs laikas visiems savo idealoginius ar kitokius interesus spręsti savuose rateliuose, grupėse ar organizacijose, o į bendrą veiklą jungtis tautinio samoningumo ir žmogiškosios moralės pagrindais. Tik tokią veiklos perspektyvą turėdami ga-

lėsime telkti visas turimas pajėgas, galimybes ir priemones konstruktyviam dabarties ir ateities tautiniam gyvenimui. Neplaukime civilizuotų masių tekme, bet burkimės į dvasingų žmonių bendruomenę. Žmones, kurie nėra patys pasiruošę dvasiniai kilti, negali laukti ir reikalauti žmogiškumo iš kitų.

Priespaudos laikų visuomeninei veiklai vystyti reikėjo didelio pasišventimo ar net pasiaukojimo, kurį galėjo padaryti tik asmenybės. Užtat jau tuomet tautos daugumoje susikristalizavo pažiūra, kad visuomeninės veiklos darbas priklauso tik tam pašauktiems. Tačiau nepriklausomybės laikais daugumoje vyravo ir pirmavo srovinės kovos. Kovotojai ir jie vadovavo visuomeninei veiklai ramstydami ją srovinėmis idėjomis ir interesais, bet ne dvasinėmis vertybėmis ar tautiniu samoningumu. Jai atspalvį davė dominuojanti srovė. Dabar pasikeitė pažiūra ta prasme, kad visuomeninė veikla priklauso tituluotiems autoritetams bei jų pasekėjams ir dominuojančių grupių asmenims. Nėra daug pasikeitusi ši pažiūra ir išėivijoje, nes ir čia pripažįstami tik tie veikėjai, kurie dominuojančių grupių pripažinti ir žinomi, neatsižvelgiant į tai, kad nauji ir nespalvoti žmonės pasirodo visais atžvilgiais geresniais. Taipgi per dažnai užmirštama, kad mokslinis išsilavinimas nevisuomet kartais yra ir dvasinis subrendimas. Nepakankamas dėmesys skiriamas nesutarimams jaunesniųjų su vyresniais. Reikėtų nepamiršti, kad labai dažnai nesupratimas yra ne tarp senimo ir jaunimo, bet tarp jaunų žmonių ir senų idėjų. Kiekvienas veikėjas turi visuomet atsiminti, kad jis siekdamas savo ar savo ideologijos interesų dominavimo, tampa tikrai kenkėju normaliai visuomeninei veiklai, daruiam išėivijos tautiniam gyvenimui, solidariams lietuvių reikalų sprendimams ir net patiems didiesiems tautos siekiams ir uždaviniams.

KODĖL TURIME TAUPYTI JĖGAS?

Todėl, kad nesame gausūs. Taip jau yra gamtoje – kas mažesnis, tas turi būti apsukresnis. Arba turi pasiruošti žūti. Mūsų tautos istorija rodo, kad mes lietuviai, kadase Europoje buvome patys apsukriausi, nes kitaip jokių būdu nebūtumėm šimtmečius valdę milžiniškus žemių plotus, politiškai vadovavę, ir vadovavę labai gerai, visai eilei tautų. Po to ką politiškai patyrėme savo gyvenime yra lygu baigimui mokslo politiniuose reikaluose. Ištikrųjų esame tokiam stovyje, kad galime puikiai eiti šio gyvenimo vingiuotų kelių ir dar galime būti pavyzdžiu kitoms etninėms grupėms ir net galime stipriai veikti šio krašto politikus, galime stipriai reikšti ir duoti visiems žinoti, kad esame tokie lietuviai, kurie gerai nusimano ko jie nori, o nori pagalbos apčiuopiamos akcijos laisvinti mūsų tautą iš rusų okupacijos. Turime kilti į šio krašto politinį gyvenimą. Mums neturi būti nesvarbu, kas sėdi Otavoje, jei mes norime būti lojalūs šiam kraštui.

Mums negali būti vienuodai geri ir liberalai ir konservatoriai, naujieji demokratai, nes tada turi būti vienuodai geri ir komunistai, kurie Kanadoje dar vis tebėra akli rusų imperializmo įrankiai. Galėtume sakyti, kad šiuo atžvilgiu turime būti,

tik kanadiečiai ir dėlto galime remti tokią partiją, kuri mums patinka. Aišku galime. Bet tada mes pamirštame lietuvių reikalą: remti tik tą partiją, kuri remia Lietuvos interesus, o ne kuri kenkia tiems interesams. Yra aišku, kaip diena, kad dabartinė liberalų partijos linija nėra palanki etninių grupių tautiniams interesams, bet ištikrųjų yra priešinga joms tuo pagrindu, kad girdi Kanada negali kištis į Sovietų Rusijos "vidaus reikalus". Tai yra lygu Sovietų Rusijai pripažinimo pavergtų kraštų, nes tie kraštai jau vadina mi Rusijos "vidaus reikalais". Arba besąlyginis lankstymasis prieš Rusiją, be jokio pagrįsto reikalo. Kanada gali Rusijai duoti labai daug, bet nieko naudingo iš Rusijos negali gauti. Nieko gauti to, ko Kanada neturėtų. Problema su Amerika ir iškilo tik tokios politikos išdavoje. Amerika palaikys tik tokią Kanadą, kuri palaikys Ameriką, o ne Amerikos priešus.

Nežiūrint šių aiškių dalykų vistiek atsiranda lietuvių, kurie netik patys elkvoja savo jėgas vėjų gaudymui laukuose, bet dar traukia ir kitus. Liberalų pusėje savo laiku pav. išstatė jauną, gražią ir labai talentingą lietuvaltę ne laimejimui, nes to niekas nelaukė, bet "pasirodymui". Pasirodymui su kuo? Su paslėmimu tokio darbo, kurio aiškiai žinoma kad nebus galima

Nukelta į 5 psl.

Atkelta iš 3 psl.

GERAI IR BLOGAI

4. BATUN narys kas metai po 10.00 dol.

5. Įsigijo "N. L. šėrų už 50.00 dol.

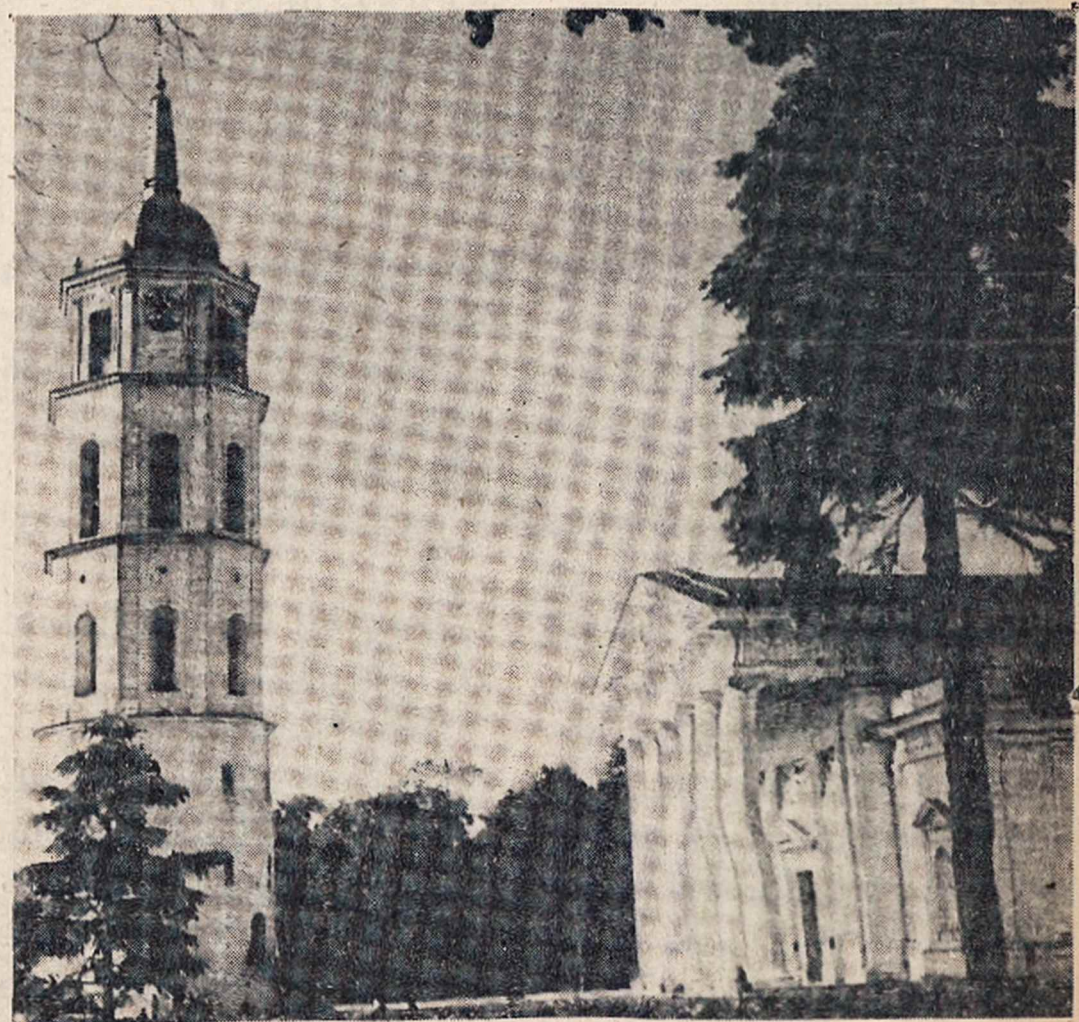
Būtų labai gražu, kad, SLA narys, paskelbęs "Sėjos" ir "Draugo" neigiamus atsiliepimus, pasistengtumei pamatyti bei paskelbti ir kitą medalio pusę – pozityviąją SLA veiklos apžvalgą.

Jei, SLA narys, pacituotumei kuopų aukas sudėtas tautiniams reikalams per 20 metų, pamatytum kokios tai būtų sumos. Oyra aukų ir nepaskelbtų.

Jeigu susipažintumei su SLA istorija tai tikrai turėtum ko susimąstyti. Pamatytum kiek duosnūs buvos senieji amerikiečiai lietuviai vargan patekusiems tautiečiams. Kiek aukojo ir kiek rūpinosi sudaryti galimybę, 20-jo karo tremtiniams, atvykti į šį kraštą. SLA atlikties drabams nerasime lygių, ji yra ir bus viena iš reikšmingiausių organizacijų išėivijoje. Garbė būti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariu.

J. Šarapnickas
SLA 72 k. narys

J. Karpis

VILNIUS – GEDIMINO SKVERAS

atlikti? Sėsti į tokį laivą ir išplaukti į vandenyną gerai žinant kad tas laivas ir niekad nieko nepriplauks?

Jei būtų šalčiau pagalvota apie kandidatės asmeniškų reikalus, jos politinę ateitį, pagalvojus apie lietuviybės rimtumą šiame krašte, o ne vien tik apie asmenišką progą "pasirodyti", tai ta lietuvaitė proga atėjus galėjo nesunkiai patapti lietuviška žvaigžde Kanados parlamente.

Nesame gausūs užtat turime ir būti akylūs ir susiglaudę veikti ar į vieną ar į kitą pusę taip, kad ta pusė pajustų mūsų jėgą, o nepaverstų mus juokdariais, nežinančiais kur yra mūsų kairė, kur dešinė ir kam ta kairė ar dešinė yra mums reikalinga.

S. Šetkus,

VISI TURI PRISIDĖTI PRIE PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO

P. L. J. kongresas jau čia pat. Iš viso pasaulio suvažiuos lietuvių jaunimas, vieni kaip atstovai, kiti šokių grupių dalyviai, tretį privačiai, kaip stebėtojai.

Dedamos viltys, kad iš jų išaugtų būsimieji lietuviybės veikėjai. Aišku, dalis jų ir bus tokiais.

Ne vien jauni, bet ir tėvai, visuomenė turi jungtis į P. L. J kongreso pasisekimą.

Neužtenka vaikams duoti kelionei pinigų ir viskas.

Jaunuomenė tėvų patarta jau dabar turi pirmoje eilėje perskaityti anglų ar lietuvių kalboje apie Lietuvos problemas, Lietuvos istoriją. Čia tėvai turėtų įkalbėti geruoju, nuperkant knygą.

Tėvai ar organizacijos turėtų prarasti su jaunimu diskusijas apie Lietuvą, taipgi iš anksto išpėti jaunimą, kad aktyviai dalyvautų programose. Neužtenka užsidaryti viešbučiuose ir "triūbyti bužą". Tokie tegul geriau nevažiuoja, ne mēto tėvų ir visuomenės pinigų. Tą jie

gali atlikti tėvų namo rūsyje, jeigu jiems tik tas terūpi.

Mieli tėvai, šį straipsnėlį perskaitykite savo vaikams ir padiskutuokite.

J. Kelmas

KNYGOS GIMTAJA KALBA

(Canadian Scene) – 1971 metais spalio mėnesį federalinė valdžia pareiškė ketinanti paskatinti skaitymą knygų ne anglų ar prancūzų kalbomis. Tai būtų siekiama skolinant knygas Kanados knygynam, kurie šiaip nepajęgtų jų įsigyti.

Tosiekiant, pirmiausia reiktų apytiksliai apskaičiuoti, kurios rūšies ir kiek knygų būtų reikalinga. Žinoma, smulkmenų bus visos Kanados bibliotekų atsiklausta, tačiau ypatingai vertingos yra įvairių tautinių grupių Kanadoje, nuomonės, kurios gali būti pareikštos individualiai ar per savo kultūrinės organizacijas.

Ypatingai svarbūs klausimai yra: 1. Kuria kalba Jūs skaitote? 2. Ar Jūsų viešoji biblioteka patenkinama Jūsų norus? 3. Ar Jūs dažniau lankytumėte biblioteką, jeigu būtų galima gauti daugiau knygų norima kalba? 4. Ar Jums prieinamos privačios ar viešosios bibliotekos? Jei taip, nurodykite jų vardus.

Rašykite kiek galima greičiau šiuo adresu: Mr. L. Werthelmer, c.o. Metropolitan Toronto Central Library, 214 College Str., Toronto 2-B, Ontario.

PAREIŠKIMAS

Cicero, Illinois, lietuvių kolonijoje organizuojama vaikų kelionė ir stovyklavimas komunistų okupuotoje Lietuvoje yra aiškus pasitarnavimas okupanto tikslams.

Nesubrendę, nepilnamečiai vaikai atvežti į okupuotą Lietuvą bus apgyvendinti komunistų pionierių stovykloje.

Nereikia būti naiviais, kad nesuprastume jog stovykla bus parengta taip, kad paliktų išeivių lietuvių vaikams gilų išpūdį.

Stovyklų personalas bus sudarytas iš asmenų, kurie savo ideologiniu nusistatymu pilnai patikimi okupacinei valdžiai ir komunistų partijos vadovybei. Jų tikslas vienas -- vaikams ir jaunimui iškiepyti komunistams palankią ideologiją ir nutis, slopinti juose bet kokius K. Grigaitytė, Ant. Sabalis ir tautinius, religinius bei L. Žitkevičius) savo posėdyje rezistencinius jausmus 1972 m. balandžio 15 d. Kultūros ir išjungti priaugančias rosin židinyje, New Yorke, bal kartas iš kovos už Lietuvos daugumą 1971 metų Lietuvos laisvę.

Nesijuokim, iš savęs galvodami, kad komunistai leidžia atvežti vaikus į pionierių stovyklą tam kad iš jų paruošti patriotus nepriklausomos Lietuvos atstatymui.

Kelionėje dalyvavusių vaikų sielos bus pažeistos, iškiepyta apgaulinga komunistinė propaganda vers juos blaškytis, netikėti tėvų, senelių pasakojimais bei pergyvenimais. Jų normalus vystymasis, brendimas tautinėje – patriotinėje dvasioje bus sutrukdytas.

Amerikos Lietuvių Taryba yra PRIEŠINGA tokių tautinių neatsakomų asmenų organizuojamai vaikų kelionei bei stovyklavimui į Sovietų okupuotą Lietuvą, nes tai gali atnešti visam gyvenimui neigiamai veikiančius rezultatus.

Amerikos Lietuvių Taryba kviečia visus tėvus galvojančius apie šią kelionę, nors ji ir nieko nekainuotų, rimtai šį klausimą apsvarstyti ir nerizikuoti savo didžiausio turto -- vaikų ateities.

Norint savo vaikus išugdyti susipratusiai lietuvišais galima tai padaryti ir laisvajame pasaulyje. Tik reikia su noru pilnai pasinaudoti turimomis priemonėmis, kaip pavyzdžiui lietuviškos jaunimo organizacijos, mokyklos, stovyklos ir ypatingai dabar rengiamas Pasaulio Jaunimo Kongresas.

1972 m. balandžio mėn. 7 d.

Amerikos Lietuvių Taryba

L. Rašytojų dr-jos premija K. Barėnui

Lietuvių rašytojų draugijos komisija (pirm. Pr. Naujokai-palankią ideologiją ir nutis, sekr. P. Jurkus; nariai — slopinti juose bet kokius K. Grigaitytė, Ant. Sabalis ir tautinius, religinius bei L. Žitkevičius) savo posėdyje rezistencinius jausmus 1972 m. balandžio 15 d. Kultūros ir išjungti priaugančias rosin židinyje, New Yorke, bal kartas iš kovos už Lietuvos daugumą 1971 metų Lietuvos laisvę.

Nesijuokim, iš savęs galvodami, kad komunistai leidžia atvežti vaikus į pionierių stovyklą tam kad iš jų paruošti patriotus nepriklausomos Lietuvos atstatymui.

Kazimieras BARĖNAS

PROPAGUOJAMAS ŠEIMŲ PLANAVIMAS

Šiais laikais žmonės taip sparčiai daugėja, kad jau sudaro pasaulinę problemą. Žmonių eksplozijoje visiškai galimas žmonijos susinaikinimas. Maisto išteklius dar galima naujai atrasti, tačiau oro ir vandens vis kaskart žmogaus daugiau užteršiamas, gali jam pačiam atnešti išnykimą. Šeimų planavimui propaguoti JAV paštas išleido 8 centų pašto ženklą, kuriame yra įrašas "Family Planning" ir atvaizde ideali šelma susidedanti iš vyro, moters, berniuko ir mergaitės. Toks šeimos propogavimas jau nėra reikalingas lietuvių šeimoms, nes jos ir taip jau išsiverčia gal ir net permažu prieaugliu. Čia turi atkreipti dėmesį spalvuotieji ir pusiau spalvuotieji, kurie augina tužiniais vaikus. Netekėjusios didelėje daugumoje

negrės merginos augina po 8-9 ar net daugiau vaikų, kas sudaro didelę naštą visai tvarkingiems amerikiečiams. Illinois valstybėje yra apie milijonas šeimų: iš jų remiantis televizijoje skelbtais daviniais yra: 55% pavainikiai vaikai ir jų motinos, apie 20% visokie tinginiai, kurie galėtų bent kokį darbą dirbti. Likusieji apie 25% yra seneliai, paliegėliai, invalidai.

Taigi, to pašto ženklo propaguojamu planavimu turėtų susirūpinti netvarkingo elgesio merginos, kurių mokesčių mokėtojų pinigais išaugintas prieauglis vėliau dažniausiai užpildo kriminalistų eiles.

J. J-tis

NEPAŽABOTA DOLERIO INFLIACIJA JAV.

Šiomet JAV lapkričio 7 d. įvyks prezidento rinkimai. Tiek respublikonai,

Nukelta į 6 psl.

TULPIŲ ŽYDĖJIMAS OTTAWOJE

BENDRUOMENYBĖS

MARGASIS PASAULIS

tieki demokratai nori ir stengiasi prezidento postą laimėti. Dabartinio prezidento R. Nixon vadovaujama respublikonų administracija nepajėgia sukontroliuoti dolerio infliacijos. Yra įsteigta kainų ir atlyginimų priežiūros komisija, kuriai atlyginimus dalinai vyksta kontroliuoti, tačiau prekių ir įpatinčiai šviežio maisto – daržovių, vaisių kainos iškilusios ir kyla raketos greičiu aukštyn. Dolerio perkamoji galia palaipsniui ir sparčiai mažėja. Mokesčiai už nuosavybes ir kitokie vis keliama ir keliama. Darbininkų unių vadai iš atlyginimų ir kainų priežiūros komisijos pasitraukė. Visos unijos išsena kovon prieš prez. Nixon esamą ir vykdomą dabartinę

vidaus ekonomiką. Atrodo, kad jam rudenyje nebus lengva antrą kartą prezidentinius rinkimus laimėti.

Šiuo laiku JAV vyksta pirminiai rinkimai, kuriuose nominuojami kandidatai į rudenyje įvykstančius visuotinius rinkimus. Sunku pramatyti kokį, iš daugelio kandidatų, demokratų konvencija nominuos prezidento postą laimėti. Ką geresnio duos kraštui demokratai, kaip jie sugebės nugalėti dolerio infliaciją, apvaldyti kriminalo siautėjimą ir įstatyti kraštą į sveiko ekonominio gyvenimo vėžes dar nėra jų autoriteto į šiuos klausimus atsakyti. Šiuo kart. Amerikoje yra 5-6% bedarbių ir nekuriose paskirose vietose žymiai daugiau. Mokesčių našta sta-

GYVENSIME MILTELIAIS

(Sintetinis maistas)

Žmonės valgo viename krašte vieną maistą, kitame – kitą. Žydai nevalgo kiaulienos, bet pvz., kariuomenėje valgo, ką tik gauna. Kitur valgomos gyvatės, krokodilai, sraigės, varlės, škėriai, delfinai ir pan. Tai yra papročių dalykas. Vėliau mokslas pradėjo studijuoti

bilizuoja mažojo žmogaus tolimesnį nuosavybių gerinimą ar jų išsigijimą. Federalinės, valstijų ir miestų valdžios švaistosi per daug pinigais, negutikrumoje mūsų ekonomija leidžia, to pasėkoje ir nesulaikoma dolerio infliacijos vežimas rieda pakalnen.

J. J-tis.

ti ir surado, kad maistas yra ne vienodos vertės: yra maistas, kuris yra lyg kuras mašinai; duoda energijos, tiekia kalorijų, pvz., bulvės, duona, cukrus. Jų cheminė sudėtis yra deguonis, vandenilis ir anglis (simboliai: O, H, C). Yra kitos rūšies maistas, kuris atstato pasenusius audinius. Čia būtinai reikalingas azotas arba nitrogenas – simbolis N. Toks maistas sudėtas iš keturių elementų: O, H, C ir N. vadinasi proteinas. Proteinais yra ne vienodi: jie sudaryti iš amino rūgščių, kurių yra apie 30. Jie gali veikti viename gale su rūkštimi, kitame – su šarmu, sudarydami proteinius. Gali veikti su alkoholiu, sudarydami alkoholatus. Todėl, jei gersi alkoholi ir gerai valgysi –

greitai nenušigersi, ir, be to, alkoholis nėra toks kenksmingas. Visi žino, kad arbata ar kava su pienu nėra tokia stipri, kaip be pieno. Proteinais jungiasi ir su alkoloidais. Arbata turi alkoloidą Theiną, ir kava – Coffeiną. Alkoloidai visados turi savo formulėje N, azotą, yra vadinami neurotropiškai, nes skatina nervus, ir neperdedant, yra geras nervų tonikas. Be karbohidratų ir proteinų (su amino rūkštimis) reikia druskų ir vitaminų. Mūsų kultūringuose kraštuose maistas paprastai turi reikalingų vitaminų pakankamą kiekį, ir nereikia atskirai pridėti iš vaistinės. Bet žmonės yra žmonės – nori savo gaivalingumą sustiprinti. Be to, prisideda daug prekyba, nes su vitaminais galima pasipelninti. Paskutiniame laike labai pragarsėjo vitamini-

Nukelta į 7 psl.

SIMAS MIGLINAS

LIETUVA sovietinės agresijos dokumentuose

5

Sunkių kovų pasėkoje jauna Lietuvos kariuomenė privertė bolševikus pasitraukti iš Lietuvos žemių. 1919 rugpiūčio pabaigoje Zarasai buvo išlaisvinti, o tų metų gruodį Lietuvos kariuomenė Dauguvos priemiestyje Griuvoje turėjo paskutines kautynes su bolševikais**.

b) nepriklausomybės paskelbusios tautos, kurioms nepasisekė sulaukti bolševikų karinių pajėgų veržimosi, vykdyto laisvinimo iš vokiečių priedanga, pateko Sovietų Rusijos priespaudon. Armenija, Azerbaidžanas, Gruzija, Ukraina, Baltgudija buvo pirmosios Sovietų Rusijos agresijos aukos.

Suomijoje (1917.12.6(19)***, Lietuvoje (1918.2.16), Estijoje (1918.2.24), Lenkijoje (1918.11.11), Latvijoje (1918.11.18) bolševikinei Rusijai nepasisekė minėta priedanga pristesti komunistinę santvarką.

LIETUVOS TAIKOS SUTARTIS SU RUSIJA

Pasirašyta 1920 liepos 12 Maskvoje. Ratifikuota 1920 metais rugpiūčio 6. Ratifikacijos raštais pasikeista Maskvoje 1920 metais spalio 14 dieną. Įregistruota Tautų Sąjungoje 1921 metais kovo mėnesio 8 dieną, Nr. 94. Paskelbta „Vyriausybės Žinių“ Nr. 53. Eil. 509 Nr.

Lietuva* iš vienos šalies ir Rusija iš antrosios, bū-

damos tvirtai pasiryžusios teise ir teisingumu pagrįsti patvarius pamatus ateities savitarpio santykiams, kurie abiem valstybėm ir jų gyventojams suteiktų visą rimties ir gero kaimynų sugyvenimo labą, nusprendė tam tikslui pradėti tarybas ir paskyrė savo įgaliotiniams:

Lietuvos Demokratinė Respublika –

Tomą Naruševičių,
Petrą Klimą,
Simoną Rozenbaumą,
Juožą Vailokaitį ir
Vytautą Račkauską

ir

Rusijos Federacinė Socialistinė Tarybų Respublika –

Adolfą Joffę, Abraomo sūnų,
Julijoną Marchlevskį, Juozapo sūnų, ir
Leonidą Obolenskį, Leonido sūnų.

Pažymėtieji įgaliotiniai, viens kitam pateikę savo įgaliojimus ir pripažinę juos esant sustatytus tinkama forma ir reikiama tvarka, susitarė dėl šių dalykų:

Straipsnis I.

Remdamasi Rusijos Federacinės Socialistinės Tarybų Respublikos paskelbtąja visų tautų teise laisvai apsispręsti ligi joms visiškai atsiskiriant nuo valstybės, kurios sudėtyje jos yra, Rusija be atodairų pripažįsta Lietuvos Valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš tokio pripažinimo einančiomis juridinėmis sėkmėmis ir gera valia visiems amžiams atsisako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių ji yra turėjusi Lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu.

Kad Lietuva buvo kuomet priklausiusi Rusijai, tas faktas neuždeda Lietuvių tautai ir jos teritorijai jokių pareigų Rusijos link.

Straipsnis IV.

Abi susitariančios šalys apsiima:

1) Neleisti savo teritorijoje kurtis ir būti vyriausybės, organizacijoms arba grupėms, kurios statosi tikslą ginklu kovoti prieš antrą susitariančią šalį. Taip pat neleisti savo teritorijoje kalbinti ir mobilizuoti žmones į tų vyriausybių, organizacijų arba grupių kariuomenės eiles ir turėti buveinę jų atstovybėms arba valdininkams.

2) Uždrausti toms valstybėms, kurios su antra susitariančia šalimi faktinai yra karo padėtyje, taip pat organizacijoms ir grupėms, kurios statosi sau tikslą ginklu kovoti prieš antrą susitariančią šalį, – vežti į savo uostus ir per teritoriją visa tai, kas gali būti panaudota prieš antrą susitariančią šalį, kaip antai:

ginkluotas pajėgas, karo turta, karo technikos ir artilerijos, intendantiūros, inžinerijos ir oro lakiojamąją megžiagą.

Straipsnis V.

Valstybėms pripažinus nuolatinį Lietuvos neutralitetą, Rusija iš savo šalies apsiima tą neutralitetą saugoti ir dalyvauti garantijose tam neutralitetui išlaikyti.

Straipsnis XVI.

Šią sutartį svarstydamas, abi susitariančios šalys turėjo omenyje tai, kad jos viena su antra niekuomet nėra buvusios karo padėtyje* ir kad Lietuva, būdama karo žygių rajone pasaulinio 1914-1917 metų karo laiku, ypatingai yra dėl to karo nukentėjusi. Todėl visos šios sutarties sąlygos nieku būdu negali būti precedentu kuriai trečiai šaliai.

Kita vertus, jeigu vienos susitariančios šalies bus duota trečiai šaliai, arba jos piliečiams ypatingų lengvenybių, teisių ir privilegijų, tai jos be ypatingo susitarimo tenka ir antrajai šaliai arba jos piliečiams.

Straipsnis XVIII.

Ši sutartis yra surašyta lietuvių ir rusų kalbomis. Jos aiškinimui abu tekstai yra skaitomi autentiniais.

Protokolas.

Pasirašiusieji čia susiję 1920 metų spalio mėnesio 14 dieną Maskvoje Užsienio Reikalų Liaudies Komisarijate pasikeisti padarytos 1920 metų liepos mė-

*Lietuvos istorija, A. Šapokos red., 550 psl.

**Ten pat.

***Skliausteliuose nepriklausomybių paskelbimo datos.

*Tekstas iš Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos leidinio: Lietuvos sutartys su svetimomis valstybėmis.

*Šiuo sutarties straipsniu apeinamas komunistinės Rusijos vykdytas nepriklausomybę atstačiusios Lietuvos karinis puolimas 1918-1919 metais. Vėlesnio meto leidiniuose rusų bolševikinė spauda nutyli raudonosios armijos veržimąsi į Lietuvą priedangoj laisvinimo iš besitraukiančių vokiečių, aiškindama, jog su Lietuvos kariuomene kovojusi „Tarybų Lietuvos raudonoji armija“, kuri 1919 rugpiūčio 25 per Zarasus buvusi išstumta iš Lietuvos teritorijos (plg. atspaudą iš sovietinės enciklopedijos „Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika“, 31 p.). A. Jakševičius 1958 metų „Tiesos“ 175 Nr. nurodo, jog komunistų sudarytoji Laikinoji vyriausybė nespėjusi „savo reguliarią Raudonąją Armiją sukurti.“

nas E, iš kurio visko laukiama. Paprastai buvo laikomas vaisingumo vitaminas, dabar sija tą vitaminą sulabai didele ir plačia seksualine sfera. Vitaminą E labai išgarsino dr. Evan V. Shute (London, Ontario, Kanada). Jis sako, kad šitas vitaminas labai gerai veikia į širdį, į kraujo deguoninimą (oxygenation), greitai gydo žaizdas, sulaiko nuo senatvės reiškinių – žodžiu, yra stebuklingas, magiškas vitaminas. Dabar visi perka, gauda tą vitaminą. Industrija nespėja jo gaminti. Kiti gydytojai pradėjo žmones perspėti. Vitaminas E yra pakankamai vaisiuose, daržovėse, salotose, augalų alyvose, mielėse ir pan. Dr. David Herting sakosi nematęs jo-

kio reikalo pirkti vitaminą E kaip saldainius.

VOKIEČIAI JAU PRADĖJO GAMINTI SINTETINIUS VALGIUS

Viena Vakarų Vokietijos firma, Pfrimer Erlangene, atidarė fabriką, kur gamina maistą miltelių formoje. Kad jie neatrodytų kaip kokie be kvapo, be skonio vaistai, – prideda visokių prieskonių, sudarant kvapą. Kadangi visos tos maisto dalys yra chemiškai grynios, tai visos pereis į kraują per žarnų sienelės. Nebeliks atmatų. Virškinimo traktas bus mažai apsunkintas. Werner Fekl, tų laboratorijų direktorius, sako, kad jų padarytas maistas miltelių formoje, būsiąs toks geras, kad tokiu būdu žmo-

PAVASARIS KVEBEKO PROVINCIOJE

nės ilgą laiką galės maitintis. Maisto milteliai tirpsta vandenyje, turi apelsinų, kakao ar buliono kvapą.

Šitas maistas bus labai geras visiems, kurie serga kepenų ligomis, inkstų, ir tiems, kurie po vėžio operacijų neteko daug žar-

nų, ar skilviodalies ir pan. Šitas sintetinis maistas pasirodė itin geras (Blafroje) Nigerijos civiliniame kare), kur žmonės, ypač vaikai, tiek buvo badavę, kad normalaus maisto jau nebegalėjo virškinti. Juos sutvarkė šituo sintetiniu maistu, kol

tiek atsigavo, kad galėjo valgyti dabartinį mūsų visų valgį.

Taigi, ar nebus gerai kada rytmetį galėsime paimti vieną kitą "pill", paimti per pietus gal vieną kitą ir vakare dar kelias? Tuos miltelius ir piliules

Nukelta į 12 psl.

LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS DOKUMENTUOSE

nesio 12 dieną Maskvos mieste tarp Rusijos iš vienos šalies ir Lietuvos iš antrosios Taikos Sutarties ratifikavimo raštais, einant kalbamosios sutarties XIX straipsniu.

Pristačius abiem šalim ratifikavimo raštus, atradus juos visiškoje tvarkoje ir įsitikinus, kad jų turinys yra tas pats, buvo pasikeista ratifikavimo raštais. Tam patvirtinti pasirašiusieji surašė šį protokolą, pasirašė jį ir sutvirtino savo antspaudais.

Originalo padaryta du egzemplioriu.

J. Baltrušaitis.
L. Karachan.

Maskva kovą prieš Lietuvą tęsia

Taikos Sutartį su Lietuva pasirašiusi Sovietų Rusija, nebodama abipusių įsipareigojimų (IV straipsnis) nevesti kovos ir neleisti veikti priešiškomis organizacijoms, elgėsi priešingai.

Kova prieš Lietuvos nepriklausomybę, vairuojama iš Kremliaus rūmų, buvo tęsiama.

Ji reiškėsi: — Rusijos komunistų partijos centro komiteto vedama akcija per Kominterną* ir per lietuvių komunistų centro biurą, nuo 1917 spalio 10 (žiūr. 9 p.) visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį veikusi prieš Rusijos kp ck*.

Lietuvos komunistų partijai vadovavo Maskvoje veikęs minėtasis lietuvių komunistų centro biuras, būdamas rusų komunistų siekimų įrankiu. To biuro buvo šaukiami lietuvių komunistų partijos suvažiavimai, ruošiami ir siunčiami į Lietuvą parausti nei veiklai Kremliaus apmokami agentai instruktorių ir kitais titulaus.

somis priemonėmis, ir ginklu, siekti nuversti tarptautinę buržuaziją ir įsteigti tarptautinę sovietų respubliką. (1924 gruodžio 1 Estijoje įvykęs komunistų pučas buvo Kominternos iš Sovietų Rusijos suorganizuotas). Kominternos nariais buvo priimanos kitų tautų komunistų partijos, kurios pasižadėjo besąlyginiai vykdyti jo nutarimus. Per Kominterną Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetui pasisekė įvairiose šalyse perimti komunistinių organizacijų kontrolę. Kominternos suvažiavimuose kitų šalių komunistų partijas, neturėdami įgaliojimų, dažnai atstovavo (ypač Lietuvos komunistus) rusų komunistų partijos centro k-to paskirti patikėtiniai, gyvenę Rusijoje; tokie atstovai būdavo parenkami iš tautybių sekcijose dirbusių. Kominternas 1943 gegužį Stalino patvarkymu (dėl karinio bendradarbiavimo su Amerikair Anglija) buvo uždarytas; jo uždavinius tęsia Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas.

Komunistai kurstomi perversmui

1924 liepos 17-21 Maskvoje įvykusiame Lietuvos komunistų partijos IV-jame suvažiavime (dalyvaujant iš Lietuvos iškviestiems Karoliui Poželai, Antanui Sniečkui, J. Greifenbergeriui, Broniui Pušiniui, o taip pat maskviniame biure prie rusų komunistų partijos ck dirbusiems V. Kapsukui-Mickevičiui, Z. Aleksai-Angariečiui) buvo nutarta siekti nuversti „kapitalistinę santvarką“ Lietuvoje. „Suvažiavimas paskelbė kovingą šūkį: — Lietuvos tarybų socialistinė respublika ir Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga“.*

1927 rugsėjo 10 Maskvoje prasidėjusioje ir ligi spalio 1 trukusioje Lietuvos komunistų partijos konferencijoje taip pat buvo priimti ruošti perversmą nutarimai:**

„Didelę reikšmę tolesnei LKP veiklai turėjo IV partinė konferencija, įvykusi 1927 m. rugsėjo 10 d. – spalio 1 d. Maskvoje... Konferencija nubrėžė kaip pagrindinį partijos uždavinį — mobilizuoti plačiąsias mases kovai už fašistinės diktatūros nuvertimą, už darbininkų ir valstiečių valdžios įvedimą“.

Sovietų Rusija netesi ir kitų įsipareigojimų

Taikos sutartimi su Lietuva Sovietų Rusija, be mi-

nėtų politinių įsipareigojimų (pripažinimas Lietuvos nepriklausomybės, visiems laikams atsisakymas suvereniteto teisių, plg. straipsnį I, psl. 42), sutiko Lietuvos vyriausybei perduoti Rusijon iš Lietuvos išgabentus dailės kūrinius, archyvus, dokumentus, muziejus, mokslo veikalus (Taikos sutarties straipsnis IX). Gi XII-ju sutarties straipsniu tuometinė sovietinės Rusijos vyriausybė, atsižvelgdama į Lietuvos nualinimą I-jo Pasaulinio Karo metu, pažadėjo „Artimiausios prie Lietuvos sienų vietose ir, kiek galima, arčiau prie plukdomųjų upių ir geležinkelių duoti Lietuvos Vyriausybei teisę kirsti miško iš šimto tūkstančių dešimtinių ploto, nuolatos pateikiant per dvidešimt metų vieną po kito miško kertamuosius plotus einant Rusijos miškų ūkio planais“.

Šių sutartinių sovietinės Rusijos įsipareigojimų tesėjimą taip aptaria Dr. J. Purickis, buvęs užsienio reikalų ministru Lietuvos vyriausybėje, sudarytoje Steigiamajį Seimą 1920 balandį išrinkus:*

„...negauta žadėtų 100 tūkstančių dešimtinių miško. Tiesa, rusai siūlė, bet kažkur šiaurėj, kur eksploatacija neapsimokėjo. Negauta kai kurių svarbių kultūros turtų, pavyzdžiui Did. Lietuvos Kunigaikštystės valstybinio archyvo — Lietuvos Metrikos. Rusai ligi šios dienos* nesutinka jos grąžinti Lietuvai, motyvuodami tuo, kad buv.

Bus daugiau.

*1919 kovo mėnesį Maskvoje įsteigtasis Komunistų Internacionalas (sutrumpintai vadinamas Kominternu) priimtajame manifeste nusakė savo tikslus: „Vi-

* Nuo 1918.III.6 iki 1925.XII.31 rusų komunistų partija vadinosi „Rusijos Komunistų Partija (bolševikų)“, nuo 1925.XII.31 iki 1952.X.14: „Visasąjunginė Komunistų Partija (bolševikų)“, o nuo 1952.X.14: „Tarybų Sąjungos Komunistų Partija“.

* Iš Lietuvos komunistų partijos istorijos instituto prie ck bendradarbio Mindaugo Tamošiūno pranešimo per Vilniaus radiją 1958.7.17.

** S. Atamukas: Lietuvos komunistų partijos kova už tarybų valdžios atkūrimą 1927-1940 m. Tiesa 58, 169.

* Pirmasis Nepriklausomos Lietuvos dešimtmetis,

Nuo Kražių iki Rugienio

Jonas Daugėla

Iš pavergtos Lietuvos mus pasiekė Religinų Reikalų Tarybos prie Sovietų Sąjungos Ministrų Tarybos įgaliojimo Lietuvos respublikai J. Rugienio 1969 m. išleistos instrukcijos „Dėl kultų įstatymų taikymo tvarkos“ kopija. Ji duoda aiškų vaizdą, kaip ten yra suvaržyta religinė praktika ir kaip bažnyčia yra pajungta valstybės kontrolei. Valstybės, kurios konstitucija ir visa partinė propaganda viešai skelbia apie bažnyčios atskyrimą nuo valstybės.

Kaip J. Rugienio instrukcijos paragrafas 16 skelbia, kolektyvinė religinė praktika yra leidžiama tik valdžios leistoje ir įregistruotoje religinėje bendruomenėje. Taigi, nuo valdžios priklauso duoti ar neduoti leidimą tokiai bendruomenei, arba pagal katalikų Bažnyčios struktūrą — parapijai veikti. Tame pačiame paragrafe vėl skelbiama, kad „religinė bendruomenė gali būti išbraukta iš registracijos už įstatymų pažeidimus arba sutinkamai su tarybiniais kultų įstatymais“. Apkaltinti įstatymų pažeidimu ten yra lengva ir tai galima padaryti bet kada, nes religinį gyvenimą varžančių potvarkių yra daug ir jų interpretavimo teisė, aišku, taip pat priklauso valstybei, kuriai nurodymus kiekviename žingsnyje duoda bolševikų partija. Bet religinė bendruomenė arba parapija gali būti uždrausta net ir be jokio įstatymų pažeidimo, be jokio prasižengimo, net ir klusniausiai pildant iš visur duodamus įsakymus: užtenka, kad sovietiniai kultų įstatymai taip patvarkytų, atseit, kad anoji Religinų Reikalų Taryba Maskvoje išleistų atitinkamą potvarkį.

Religinė bendruomenė

J. Rugienis skelbia, kad „religijos laisvė ir ateistinės propagandos laisvė paliekama piliečiams“ (par. 1), tuo tarpu religinių bendruomenių egzistavimas visiškai priklauso nuo valstybės malonės. O juk religinė laisvė, kuri, kaip J. Rugienis sako, paliekama piliečiams, yra ne kas kita, kaip laisvė priklausyti vienai ar kitai religinei organizacijai, arba Bažnyčiai katalikų tikėjimo atveju. Jeigu ši laisvė būtų paliekama piliečiams, susibūrusiems į religines bendruomenes, tai kam tada reikalinga Religinų Reikalų Taryba Maskvoje ir jos komisariai, vadinami įgaliojiniais, atskiros respublikose? Kam reikalinga tikinčiųjų privaloma registracija? Dėlko yra tie J. Rugienio instrukcijos paragrafai, kurie nurodo, tiksliau įsako, ką religinės bendruomenės turi daryti, kas joms leista ir kas draudžiama?

Religinės bendruomenės reikalams, kurių tarpe yra ir turimo kilnojamo turto tvarkymas bei lėšų naudojimas, vesti renkamas vykdomasis organas. Tai lyg ir parapijos komitetas. Įsidėmėtina, kad kunigai arba klebonai neturi jokių teisių nei balso, tvarkant medžiaginius parapijos reikalus: pagal instrukciją tai priklauso tik vykdomajam organui. Reikšminga ir tai, kad J. Rugienis savo instrukcijoje įsakmiai nurodo, kad vykdomasis parapijos organas turi būti renkamas ne kitokiu, o tik viešu balsavimu. Mat, balsuojant slapta, religinės bendruomenės nariai gali išdrįsti pabalsuoti ir taip, kaip jie nori ir už ką nori. Tuo tarpu balsuojant viešai, kaip yra priimta visoje sovietų sistemoje, joks „liaudies priešas“ negali praeiti. Tokios formos rinkimuose, paprastai, koks partietis arba šiaip režimui patikimas žmogus, dažniausiu atveju ir šnipas, pasiūlo kandidatus ir prašo už juos balsuoti. Rinkikai gi turi iškelti rankas. Čia, štai, ir lengva visus matyti kas už ir kas prieš. Prie tokios balsavimo sistemos partija taip susitvarko, kad net ir pačiame religinės bendruomenės — parapijos centre įstato savo žmones, jų tarpe ir budrius sekėjus, kurie informuoja partijos bei slaptosios policijos organus apie tai, kas dedasi tikinčiųjų tarpe ir, kas svarbiausia, kaip elgiasi ir ką daro kunigas ar kitas koks dvasiškis, kulto tarnas, kaip J. Rugienio instrukcija juos vadina. Tat organizuota ir valdžios įstaigoje įregistruota religinė bendruomenė jau yra ardoma iš vidaus, iš pačio vykdomojo organo. Kai parapijos komitete dirba partijos-patikėti žmonės ir kai kunigas, jau ir taip suvaržytas pastoraciniame darbe, stropiai sekamas netų, kurie turėtų jam padėti, tai organizuotas religinis gyvenimas iš tikro pasmerkiamas išnykimui.

Kad į parapijos ar religinės bendruomenės vykdomąjį organą patektų tik partijai priimtini žmonės, dar yra ir paragrafas 4 J. Rugienio instrukcijoje. Jis duoda teisę vietos valdžiai „neleisti kai kurių asmenų į vykdomojo organo arba revizijos komisijos sudėtį“. Tačiau „šios teisės neturi kulto

tarnai ir religiniai centrai“ — sako tas pats instrukcijos paragrafas. Tuo J. Rugienis, tiksliau pasakius jo duondaviai Maskvoje, jau visiškai aiškiai pareiškia, kaip religinės bendruomenės vykdomasis organas yra priklausomas nuo vietinės valdžios ir kompartijos. Jeigu, net ir viešai balsuojant, tikintiesiems pavyktų išrinkti sau patikimus asmenis, tai tuo atveju vietos valdžia jų nepatvirtintų. Tuo tarpu, jei kunigas norėtų atsikratyti nuo seklių bei partijos patikėtinių parapijos komitete arba vykdomajame organe, kaip J. Rugienis ji vadina, tai jis nieko padaryti negali. Kunigas norom nenorom turi pakeisti tokį komitetą, koks jam yra primestas.

Yra dar ir daug kitokių draudimų religinei bendruomenei. Jų tarpe ir tai, kad ji negali turėti pamaldų tikinčiųjų butuose, ji negali rengti religijos apmokymo pamokų, ji negali užsiimti jokia labdaros ar socialine veikla, ji negali net pašalpos iš šalies priimti. Vienui vienas dalykas jai leidžiamas — tai pamaldos bažnyčioje.

Bažnyčios

Jos visos priklauso valstybei. Parapija arba religinė bendruomenė negali turėti jokio nekilnojamo turto. Bažnyčios, sinagogos ir kiti maldos namai (žinoma, nei vieno iš jų bolševikų valdžia nėra pastačiusi) yra valdomos rajono ar miesto valdžios.

J. Rugienio instrukcijos paragrafas nr. 4 sako, kad tikintieji, sudarantieji religinę bendruomenę (būtent tie, kurių sąrašas yra pristatytas vietinei valdžiai, o jo kopijos, be abejo, partijai ir saugumo policijai), gali pagal sutartį gauti nemokamai naudotis specialius maldos namus ir daiktus, reikalingus religinėms apeigoms atlikti. Tie instrukcijoje pavadinti specialūs maldos namai, žinoma, yra ne kas kita, kaip dar prieš bolševikų okupaciją pastatytos bažnyčios ir kiti maldos namai. Dabar valdžios įstaigoje registruotiems tikintiesiems reikia juos pagal sutartį nuomoti iš vietos vykdomojo komiteto, kuris, aišku, gali jų ir nenuomoti. Tas pats yra ir su instrukcijoje minimais daiktais, reikalingais religinėms apeigoms atlikti. Jie taip pat yra bolševikų valdžios pasisavinti ir vyrausias jų tvarkytojas, kaip ir maldos namų, yra Religinų Reikalų Taryba prie Sovietų Sąjungos ministrų tarybos. Tai yra Maskva, nes taip vadinamų respublikų jurisdikcijai religinių savo gyventojų reikalų tvarkymas nepriklauso. Šią teisę sau pasiglemžė Kremlius. Visų laikų ir visų kraštų despotai buvo ir vyriausi savo despotijos kunigai. Taip yra ir su raudonaisiais Kremliaus satrapais.

Maskvos įgaliojimo J. Rugienio instrukcijos 18 paragrafas numato ir kas daryti su religinės bendruomenės turto, kai „nustatyta tvarka yra priimtas nutarimas uždaryti maldos namus“. Tuo atveju, o jų pavergtoje Lietuvoje vis dažnėja, religinė bendruomenė pirmiausiai, aišku, turi atiduoti visus daiktus, kuriuos anksčiau pagal sutartį yra gavusi (nors tai, žinoma, buvo jos pačios) iš vietinės valdžios. Už trūkstamus ar sugadintus turi nustatyta kaina atsilyginti. Bet to dar negana: privaloma atiduoti ir vėliau pačios parapijos išgytus daiktus.

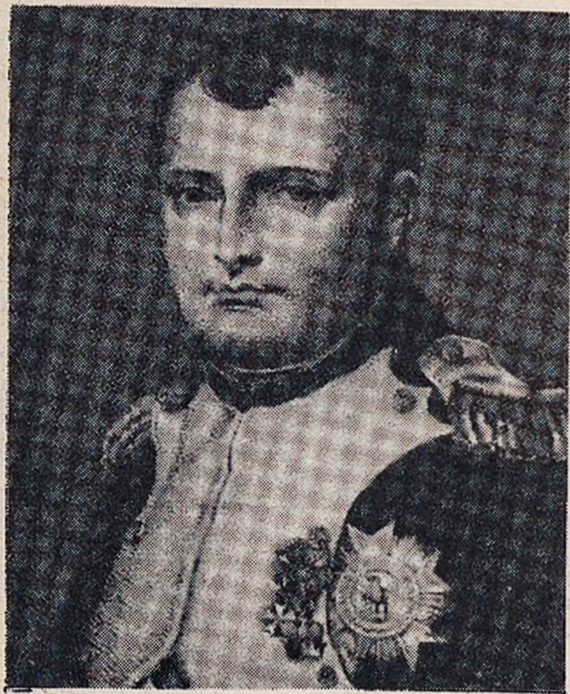

Telesforas Valius

Golgota

TRYŠ NAPOLEONO SŪNŪS

150 metų Napoleono mirties proga

NAPOLEONAS ISTREMIME

Apie Napoleoną prirašyta tūkstančiai tomų. Kone kiekviena jo gyvenimo diena stengiasi užfiksuoti istorijai. Daug tų žinių esmėje yra netikslios ir viena kitai prieštarauja, todėl sudaro skirtingą opinią ir neretai sukelia ginčus. Buvo ginčų net ir dėl Napoleono gimimo datos. Kai kurie istorikai teigė, kad jis gimė 1769 metais, gi kiti, kad metais anksčiau, kada Korsika formaliai dar Prancūzijai nepriklausė. Kursuoja niūrūs gandai ir apie imperatoriaus mirtį. Yra teigiančių, kad jis buvęs nunuodytas, nors niekas nežino, kas ir kokiais sumetimais būtų jį nunuodijęs. Menamai buvo įtariamas Montholon'as kaip vienintelis, kuris galėjęs jį aršenu nuodijoti.

Emilis Ludvigas, Napoleono gyvenimo aprašyme teigia, kad Napoleono gyvenimas prasidėjęs Korsikoje sukilimo sukuryje, ginklams aplinkui žvangant. Į šį pasaulį jis atėjęs ant kilimo, vaizduojančio Iliados fragmentus. Tačiau iš Napoleono motinos Laticijos atsiminimų patirta, kad jų Ajaccio namuose nebuvo nei vieno kilimo.

Nuo momento, kai pirmasis konsulas Buonaparte užsidėjo karališkąją karūną, iškilo įpėdinystės problema. Pagal veikusią Prancūzijoje teisę imperatoriui reikėjo sūnaus. Santuoka su Jozefina ta prasme nebuvo laiminga, nes iš tos santuokos prieauglio nebuvo. Jozefina, netgi papirkinėdama gydytojus, nevaisingumo kaltę stengėsi primesti jam, Napoleonui. Melas apie Napoleono sterilumą tik atsitiktinai išėjo aikštėn.

1806 metais imperatorius, savo sesers Karolinos Murat namuose susitiko su p-le Eleonora Danuelle, po metų padovanojusiu jam sūnų, kurį imperatorius pripažino ir pakrikštijo Leono vardu. Po to Napoleonas pradėjo brandinti sumanymą neišvengiamų su Jozefina skyrybų.

Apie minimą Napoleono sūnų, t. y. apie tai, kad kilo iki šiol tebeegzistuojanti tiesioginė Napoleono ainių karta, ilgai viešai nežinota. Pirmasis atsitiktinai iškilęs Napoleono sūnus įstrigo jam širdin. Jeigu aname laikotarpyje imperatoriaus širdyje nebūtų turėjusi vietos grafienė Valevska, taip pat suvysčiusi Napoleonui sūnų, tai būtų galima patikėti, jog Napoleonas pirmojo karšto tėviško jausmo pirmajam sūnui veikiamas, Leoną būtų įteisinęs. Berniukas buvo dailus, gražus, labai judrus, stačiai trykštąs sveikata ir braute besibraunąs gyveniman. Pasiekęs 20-ies metų amžių, buvo tikras tėvo, iš Toulono laikų, portretas. Tik charakteriai labai skyrėsi. Sunkiai suvaldomas, lengvabūdis, aistringas mėgėjas arklių ir moterų. Toms aistroms tenkinti netrukus iššvaistė jam skirtąjį lobį ir tolimesniame gyvenime priklausė nuo savo jaunesniojo broliužio Valevskio medžiaginės paramos.

1848 metais, laike prezidentinių rinkimų, jisai rungėsi su Liudviku Napoleonu, vėliau tapusiu Najoleonu II-ju. Prikaišiojo jam neturėjimą nei lašo napoleoniško kraujo ir iššaukė jį dvikovon.

Turtams beištirpstant, Leonas iš visuomenės gyvenimo arenos palengvėle slinko žemyn, kol pagaliau vedė paprasto daržininko dukterį.

Raincy'je gyvena senasis grafas Leonas, didžiojo Napoleono ainis. Savo gyvenime valstybės administracijos aparate turėjęs aukštesnius postus, dabar gyvenimo saulelydžio dienas, jis ramiai leidžia savo senutės žmonos rūpestingoje globoje. Jie bevaikiai.

Tolimesniame Paryžiaus priemiestyje gyvena jo pusbrolis Karolis Leonas, iš profesijos daržininkas. Pastarasis vedęs, turi gražulę suaugusią dukterį ir gyvena nedideliuose, kukliuose, bet labai jaukiuose savo nameliuose. Šioji šeima gražiai santykiauja su savo aplinkos pažįstamais žmonėmis. Salionėlyje yra panelės Leon paveikslėlis, vaizduojas ją sėdinčią ir skambinančią didele arfa. Tas paveikslėlis žiūrovą nuteikia sentimentaliai: užnugaryje didžiojo imperatoriaus vizija, o kelių kartų tiesioginis jo ainis, auginąs triušus.

Marija Valevska pateko istorijon šviesiu, patriotizmu simbolizuojančiu spinduliu. Nors politikos viltys ją apvylė, o asmeninis gyvenimas nesuteikė svajotosios laimės, o atnešė jai eilę pažeminimų, tačiau likimas atsilygino jai, apdovanodamas

sūnumi Aleksandru, kuriuo ji tikrai galėjo didžiūotis. Tas sūnus buvo visokeriopai pavykęs: veido bruožais labai panašus į Napoleoną, svarbų vaidmenį vaidinęs valstybės gyvenime. Jis yra grajų Valevskių giminės šakos šaknis, kuri gražiai laikosi visuomenės paviršiuje iki šiol.

Apie grafo Valevskio mentalitetą daug pasako toks atsitikimas: senas kunigaikštis Metternichas, kartą vizituodamas Paryžiuje Valevski, norėdamas pasakyti jam komplimentą, neatsargiai išsireiškęs, kad esąs labai panašus į tėvą (aišku, turėjo galvoje Napoleoną). Valevskis, kuriam Metternicho pastaba nepatiko, ramiai, bet kandžiai atsakęs: "Stebjuos, kad kunigaikštis pažinojote mano tėvą, grafą Valevskį".

Dabartinis grafas Roges Valevskis, imperatoriaus Napoleono proanūkas, gyvena Paryžiuje. Jis daugiausia domisi ekonomika. Yra kelių stambių firmų įmonių direktorius, daug keliauja po pasaulį. Išlaiko brolio Antano vaikus. Grafo Leono šeimos visai nepažįsta.

Grafas Rogeris turi daug įvairiausių daiktų ir daugybę dokumentų, primenančių imperatorių Napoleoną. Jis mielai parašytų savo šeimos kilmės istoriją, bet, deja, sakosi, nemėgsta rašyti. Manoma, kad tame reikale jį pavaduos jo giminaitis, grafas Ornano.

Romos ciesorius buvo vienintelis teisėtas paskutinės tiesios linijos Napoleono ainis ir todėl paveldėjo karališkąsias teises. Nuo 1814 metų gyveno Schoenbrunne, dekadruotas iš senelio karališkojo titulo į kuklesnį "kunigaikščio Reichstadto"

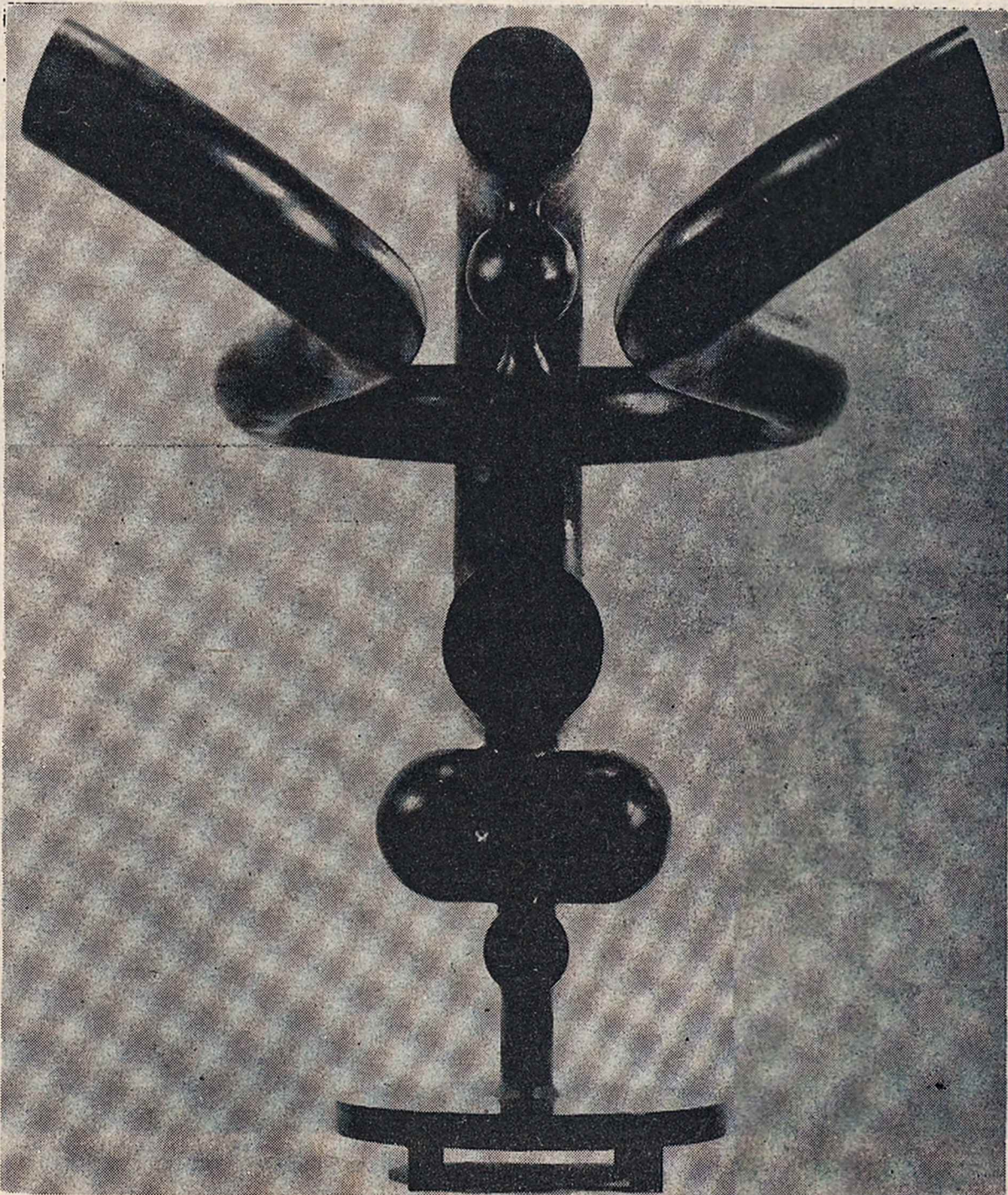
titulą.

Nepaisant aplinkos, jaunas kunigaikštis tėvo atminimą gerbė. Habsburgų kilmės, jis buvo aukštas, plonas, šviesus blondinas. Tėvą priminė tik kai kuriais bruožais bei judesiais. Traagiškas jo likimas palietė pasaulį ir įkvėpė poetą sukurti gražų dramos veiklą "L'Aiglon" (Erelis). Jame yra trumpas dialogas: tremtinys iš Paryžiaus klausia kunigaikštį: "Que doisje dive du Roi de Rome?" ("Ką turiu perduoti nuo Romos karaliaus?"). Atsakymas: "Saluez de ma part la colonne Vandome" ("Nusilenk mano vardu Vandome stovylai"). Toji stovyla prancūzų ginklo garbei nuļieta iš metalo suliedintų artilerijos pabūklų, paimtų kautynėse iš austrų, rusų ir prūsų.

Jų amžiaus pabaigoje, jau sunkiai jam sergant, jo motina Maria Liudvika (ištekėjusi — kunigaikštienė Montenuovo) atvežė jam puošnų lopšį, kurį 1812 metais Paryžius dovanojo Napoleonui. Mirštąs kunigaikštis, liūdnam į tą dovaną pažvelgęs, tarė: "Lopšys ir karstas netrukus bus pastatyti greta viens kito, o jų tarpe bus tikrai zero: t. y. neįvykdytų gyvenimiškų uždavinių tuštuma"...

Romos karalių 1832 metais pakirto negailestingoji džiova. Labai rūpestingai jį slaugė arkikunigaikštė Zofija, būsimo ciesoriaus Pranciškaus — Juozapo motina. Savo didžios draugystės paslaptį abu nesugrąžinamai nusinešė amžinybėn.

Trys to paties garsaus ir žymaus žmogaus-tėvo sūnūs, o kaip skirtingas buvo jų likimas... Kalpas Uoginius

A. Brazdys - VEDYBOS

VĒLIAVOS ŠVENTINIMAS

Balandžio mėn. 15 ir 16 dienomis, Montrealyje buvo iškilmingai pašventinta L. Š. S. T. Neringos Jūrų šaulių kuopos vėliava.

Šeštadienį, balandžio 15 d. vakare, Aušros Vartų parapijos salėje įvyko iškilmingas, aktas, koncertas ir banketas.

Sekmadienį, balandžio 16 d. A. V. bažnyčioje iškilmingos pamaldos, vėliavos šventinimas ir pietūs. Vėliavos šventinimo iškilmėse dalyvavo C. V. atstovai ir svečiai iš Čikagos, Detroito, Bostono, Worcesterio, Windsoro ir kitur.

Šeštadienį, oficialią vėliavos šventinimo programą, trumpu žodžiu atidarė Neringos j. š. kuopos valdybos pirm. J. Zavys. Tolimesnei programos dalei praversti pakvietė. Mindaugo šaulių kuopos valdybos pirm. St. Barauską.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: C. V. vicepirmininkas K. Milkovaitis, C. V. narys ir Jūrų šaulių vadovas ir Detroito Švyturio jūrų šaulių kuopos pirm. M. Vitkus. Jūrų šaulių tremtyje atsteigėjas M. Maksvytis. K. L. B. Montrealio Apylinkės valdybos pirmininkė S. Piečaitienė. Lietuvos kariuomenės Savanorių-kūrėjų Montrealio skyriaus valdybos pirm. J. Viliušis. "Ramovėnų", Mont-

realio skyriaus vald. pirm. P. Keturka. Mindaugo šaulių kuopos atstovas Ig. Petrauskas. Aušros Vartų parapijos klebonas, garbės šaulys. Tev. Z. Zaremba. Chicagos, Generolo Daukanto jūrų šaulių kuopos vald. pirm. B. Klimavičius ir Worcesterio Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos vald. pirm. A. Mateika. Prezidiumą sudarius buvo įneštos dalyvavusių šaulių kuopų, kūrėjų-savanorių, Kanados ir Lietuvos tautinės vėliavos.

Vėliavų įnešimui vadovavo M. Maksvytis. Susikaupimo minute buvo pagerbti už Lietuvos laisvę, žuvusieji šauliai, kariai, partizanai ir visi Lietuvos Laisvės kovotojai. Už nuopelnus šaulių veikloje, Neringos Jūrų šaulių kuopos šaulys Br. Kirstukas ir šaulė Ald. Urbanavičienė buvo apdovanoti Šaulių Žvaigždės Ordino medaliais, kuriuos C. V. nariui Jūrų šaulių vadovui M. Vitkui pristatė, skirtus atžymėjimus prisegė. C. V. vicepirmininkas K. Milkovaitis, kuris taip pat paskaitė dienai pritaikytą gražių šauliškų minčių paskaitą.

Žodžius sveikino: M. Vitkus, M. Maksvytis, J. Viliušis, P. Keturka, S. Piečaitienė. Tev. Z. Zaremba. B. Klimavičius, A. Mateika. K. Adomavi-

čius ir St. Barauskas. Raštu C. V. pirmininkas. V. Tamošiūnas, A ir S. Mantautai, Kanados šaulių Rinktinės pirm. Stp. Jakubickas, Čikagos, Vytauto Didžiojo š. k. vald. pirm. Vl. Išganaitis. Kęstučio š. k. vald. pirm. Tamošaitis. J. Daumanto š. k. vald. pirm. Žadvidas. Vl. Putvio š. k. vald. pirm. St. Jokubaitis Algirdo š. k. vald. pirm. P. Kanopa K. Cicėnas ir J. Strelienė.

Meninėje dalyje puikiai pasirodė Aušros Vartų parapijos choro vyrų oktetas. Vadovaujamas sol. A. Keblio. A. Gudas. D. Baltrukonis, A. Rusinas, A. Urbonas, H. Celtorius. A. Jankus. V. Kačergius ir P. Žukauskas. su dirigente Mad. M. Roch. kuri ir akomponavo.

Jie padainavo; mes žengiam - Gaidello, Šlama šilko vėjas - Žižiūno, Uždeg Žvaigždės - Juozapaičio, baltos gėlės - Švedo, kur tas kelelis - Makačino, Aras - Lietuvos partizanų daina, Tevynė Lietuva - Bražinsko ir Lauksiu tavęs ateinant - Raudonikio.

Okteto sudainuotos dainos susirinkusios publikos buvo šiltai priimtose gausiomis katutėmis. Oktetas vadovaujamas tvirtos dirigentės rankos daro malonų išpuodį ir malonu jo klausyti. Jei pasirinktų dainų atlikimu nieko neigiamo negalima būtų pasakyti - tik pagirti, tai laikysenoje, dainuojamų dainų temai trūksta laisvės-

L.S.S.T. C.V. vicepirmininkas iteikia vėliavą "Neringos" Jūrų šaulių kuopos pirm. Juozui Zaviui.

Foto T. Laurinaitis.

nės laikysenos ir švelnės veido šypsenos.

Aplamai rengėjai kviesdami A.V. choro okteta neapsiriko, jie meninę programos dalį atliko puikiai. Dirigentei ir akomponatorei Madame M. Roch buvo įteikta gėlių.

Programos atlikėjams padėkos žodį tarė. J. Zavys. Po meninės programos visi svečiai ir dalyviai buvo pavalšinti sesių šaulių skaniai paruošta vakariene. Svečių tarpe buvo Latvijos Vanagų organizacijos atstovai p. Gributs ir kiti. Sekančiai vyko šokiai grojant ukrainiečių jaunimo orkestrui.

Sekmadienį, balandžio 16 d. Aušros Vartų bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos kuriose visi šauliai dalyvavo su vėliavomis. Tėv. L. Zaremba pašventino naujai įsigytą Neringos Jūrų šaulių kuopos vėliavą, krikšto kūmais buvo E. Barauskienė. St. Barauskas, V. Kulbokienė ir Br. Kirstukas. Naujoji kuopos vėliava buvo padaryta tarpininkaujant De-

troito Švyturio jūrų šaulių kuopai. Jos mecenatais yra A. Jurjonas. J. Stonkaitis ir Br. Kirstukas.

Dienai pritaikytą pamokslą pasakė Tev. L. Zaremba, iškilmingos pamaldos baigtos tautos himnu. Iš rengėjų pusės pasigėsta, pamaldų metu, prieš išėjimą už Lietuvos žuvusiems paminklinės lentos atstatymo jai pagerbti dėmesio.

Po pamaldų, sugrįžus į salę, įvyko vėliavos šventinimo Akto pasirašymo ceremonijos. Neringos kuopos narių priesaika naujai vėliavai ir jos perdavimas kuopos vald. pirm. J. Zaviui. Priesaikos tekstą, stebinčios visuomenės akvvaizdoje, perskaitė Tėv. L. Zaremba, asistuojant visoms šaulių kuopų vėliavoms. Vėliavos akto pasirašymo, priesaikos ir vėliavos perdavimo ceremonijoms vadovavo M. Vitkus.

Sekančiai sekė bendri pietūs kuriuos paruošė sesės šaulės. talkininkaujant

Nukelta į 13 psl.

VĒLIAVĄ ŠVENTINA Tėv. L. Zaremba, S. J. Vėliavos krikšto kūmai E. Barauskienė, Br. Kirstukas ir St. Barauskas.

Foto T. Laurinaitis.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS

PETRAS BABICKAS

T Ė V Y N Ė

NESURANDAMAI

Visur ieškau tavęs ir surast negaliu.
Kur tik eičiau tuo kietu, vingiuotu keliu,
Kur tik kreipčiau žingsnius, kur tik leisčiau mintis,
Tu visur ta pati nebyli paslaptis.

Maniau — saulėtų sriautų verdenėj esi,
Kaip dienovidžio saulė skaisti ir šviesi,
Ar kaip tylūs vidurnakčio meto aidai
Begalinėj naktį į žvaigždes nuskridai.

Bet užgeso seniai vakarykštė žara,
Naujo ryto aušroj ir žvaigždžių nebėra,
Aš grįžtu į namus tuo vingiuotu keliu, —
Nei dienoj, nei naktį tavęs rast negaliu.

Kur tave nudagino juoda nežinia?
Gal nyki nebūtis tuoj nublokš ir mane,
Bet šiandieną man liūdna vienam ir skaudu,
Kad tavęs nerandu, kad tavęs nerandu.

SKAUSMO VALANDA

Ta skausmo valanda kaip ašara sūri
Į sielos gelmeną be garso nulašėjo.
Pripildyta taurė — ir nieko neturi,
Kas širdį džiugino ir guodė, ir žavėjo.

Ir visa, ką lig šiol mylėjau ir kenčiau,
Dabar vien tuštuma be garso ir be aido, —
Ir sutemų ertmė kaskart arčiau, arčiau,
Bet sutemos šikart daugiau širdies nebaido.

Į sutemas grįžtu, į naktį atgalios.
Naktis kaip motina man buvo daugel kartų.
Dienovidžio kaitra daugiau nebevilios,
Nuo saulės bučinių širdis juodai apkarto.

Susikaupiau širdy rūstus ir nebylus
Tylíos raminančios vienatvės laukimu.
Širdis nei prievartai, ne melui nepaklus,
Skausmingai nusivylus laime ir džiaugsmu.

Dabar į gily aukštį pakeliu akis,
Kur begaliniai toliai driekiasi žvaigždėti.
Žinau — kitokios laimės ilgesys atgis,
Žinau — kitokis džiaugsmas širdį ims žavėti.

EI SUSTOKI, DEBESĖLI

(Partizanų daina)

Ei sustoki, debesėli,
Pilkas paukšti iš rytų,
Nešk šen kvapą tėviškėlės,
Bent žodelį iš namų...

Nesustojo debesėlis,
Nučiuožė mišku tolyn,
Tik krūtinėj skausmas gelė
Vis gilyn, gilyn, gilyn...

(Iš Laisvės kovų dainos)

Manęs klausia dažnai, kur aš gimęs.
Kur tas kraštas: RYTAI, VAKARAI?
Aš šypsau si visiem dėlei savo likimo
Ir jiems rodo, kad man čia gerai.

Manęs klausia dažnai, ar turtinga
Ji — Tėvynė benamio banga?
Atsakau: Visa žemė ten auksu man žvilga
Žydrumoj kritalinio dangaus.

Manęs klausia dažnai, kur sugrįžtum,
Jei tėvynė paliks pavergtą?
Aš linksmi jiems veidan nusijuokiu, nors plyšta
Man iš skausmo širdis sužeista.

O kai dingsta viltis paskutinė,
Kai visur tik klasta ir kančia, —
Aš, prispaudęs rankas prie krūtinės,
Vėl prisiekiu: Tėvyne, tu — čia!

A. KURAUSKAS

A. KURAUSKAS

H. NAGYS

DIDELIS MEDIS PRIE TURGAUS AIKSTES

MANE čia žmonės pasodino. Kažkada: seniai;
Prie šios dulkėtos turgaus aikštės.
Dabar aš didelis. Ir jų, šitų žmonių namai
Po mano šakomis tokie maži ir baikštūs:
Jie prisidengę pūvančiais pilkais stogais,
Drumstom langų akim nedrįsta į mane pažvelgti.

O aš išaugau lig dangaus. Mane perkūnai skaldo.
Mano viršūnėn įsikimba vėtros kruvinais nagais
Ir drasko žiedus ir šakas. Ir šaltis
Žiemos naktim man kraują stingdo šakose, —
Bet mano rankos tvirtos: lyg iš akmenio nukaltos:

Audringom naktimis aš paneriu jas į žvaigždynus,
Ir aš jaučiu, kaip žvaigždės srūva man per pirštus,
Ir debesys drėgni, ir tirštos
Pajuodę ūkanos, iš vandenynų
Ir jūsų milžiniškų miestų dūmų gimę...

O! aš jaučiu tada, kaip mūsų žemė
Erdvėj pašėlusiai ir kaip apsvaigus skrieja!
Aš paneriu rankas — ir mano kraujas dega...
Aš paneriu rankas — mane migla užlieja —
Ir aš nenoriu niekad vėl matyti turgaus aikštės.

Ir kai žaibai kaip kraujo srovės srūva dangumi,
Ir kai ateina debesys, dusliai dundėdami, erdve,
Ir paskandina dulkių sukuriuos ir žmones ir gatves,
Keliu rankas — ir šniokščia jos juodiesiems debesims:
Ateikite! aš nuo padangių žaibo nebijau numirt!

BUR. 769-1532
RÉS. 365-2413

BUREAU - LUN. A VEN.
2 A 4 - 7 A 9

Priėmimo valandos kasdien nuo 2 - 4 ir 7 - 9 val.

CHIROPATICIEN - NATUROPATHE

Dr. François Daigneault, D.C., N.D.

CHIROPRACTOR - NATUROPATH
CHIROPRAKTIKAS

5706 LAURENDEAU

MONTREAL

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
278 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 674-3364

ADVOKATAS
B.K. Schneider, BA, BCL

DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD. W
SUITE 1616

PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Dr. V. Giriunienė
Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL,
TEL. 255-3536

Dr. A.O. Jaugelienė
Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

Dr. J. Frison, B. Sc., D. C.
Chiropraktikas

1202 St. Joseph Blvd. East
Montreal (kampus de la Roche).
Tel.: 523-3525

Atdara: nuo 9 iki 1 val. ir nuo 4 iki 9 val. vak.

Atkelia iš 7 psl.

**MARGASIS
PASAULIS...**

galėsime nešioti savo ki-
šenėje. Dievulėli, duok,
kad tie laikai ateitų grei-
čiau!

"ASTRONAUTŲ VALGIS"

Astronautai erdvėje ir
ant mėnulio per savaites
nevirė ir nekepė, bet turė-
jo valgyti chemiškai pa-
ruoštą maistą su visais
reikalingais priedais; vi-
taminais, enzimaais ir mi-
neralais. Ir gyveno gerai,
tik, žinoma, ribotą laiką.
Okaip būtų, jei kas norėtų
ilgai gyventi su tokiu mais-
tu?

Dabar net kalbama, kad
greitai turėsime kitaip val-
gyti, nes apie 2000 metų
tiek bus žmonių pasaulyje,
kad paprastus valgius nie-
kas nebegalės padaryti pa-
kankamai.

J. Venckus S. J.

ALKANOS MINTYS

Tik vienas automobilis
šeimoje... tai raktas į
šeimos išsilaikymą vieny-
bėje.

*Jei esate pranašas -
apie jus daugiausiai išgir-
sime jums mirus.

*Skolinti yra nedaug ge-
riau negu elgetauti.

*Žmogus, kuris niekad
nekeičia savo nuomonės ir
neprisipažįsta savo klai-
dose - rytoj nebus išmin-
tingesnis, negu jis yra
šiandien.

*Vieni laikraštiniškai
žymiai pagerintų laikraš-
čius, jei į juos tankiau ra-
šytų, kiti - jei į juos iš
viso nieko nerašytų.

*Gėlių pardavėjai yra
puikūs specialistai kaip at-
skirti nevedusius vyrus nuo
vedusių: nevedę matomi
krautuvėje kiekvieną mė-
nesį, vedę... vos-ne-vos
kartą į metus.

*Jei jums ir per 60 metų
nepavyko perreformuoti
pasaulio - būtų išmintin-
giausia tą problemą per-
duoti jauniems.

*Jonas: -Tavo žmona at-
rodo daug geriau, kaip ją
išgydei nuo nervotumo?

Petras: - Gydytojas jai
pasakė, kad tai senatvės
pažymys. Paruošė V. Š.

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

ĮVAIRIOS PROGOS

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeluoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237
[vairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame
įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas
atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.]

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kt.
- Kiekvienas klientas gali laimėti "Snow-blower"
- Parduodamos "Scorpion" firmos motorinės rogės
- Lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral
firmos snowmobile ir Moto firmos
snowblower

Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères

VISKAS - MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir
šildymo taisymai ir nau-
ji įrengimai. Gazinių
priemonių pardavimas ir
irengimas. Atstovaujame
Hydro-Quebec išnuoma-
vimui karšto vandens
tiekimą. Veltui įkaina-
vimas.

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius.

140-2e AVENUE - 366-0330

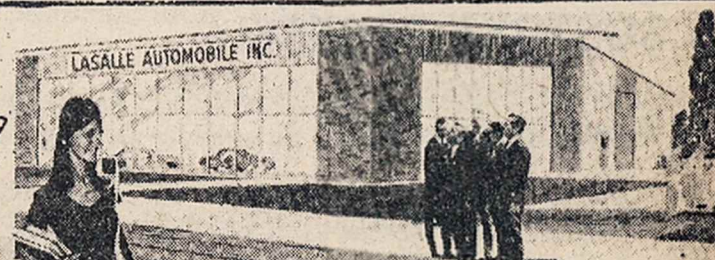
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

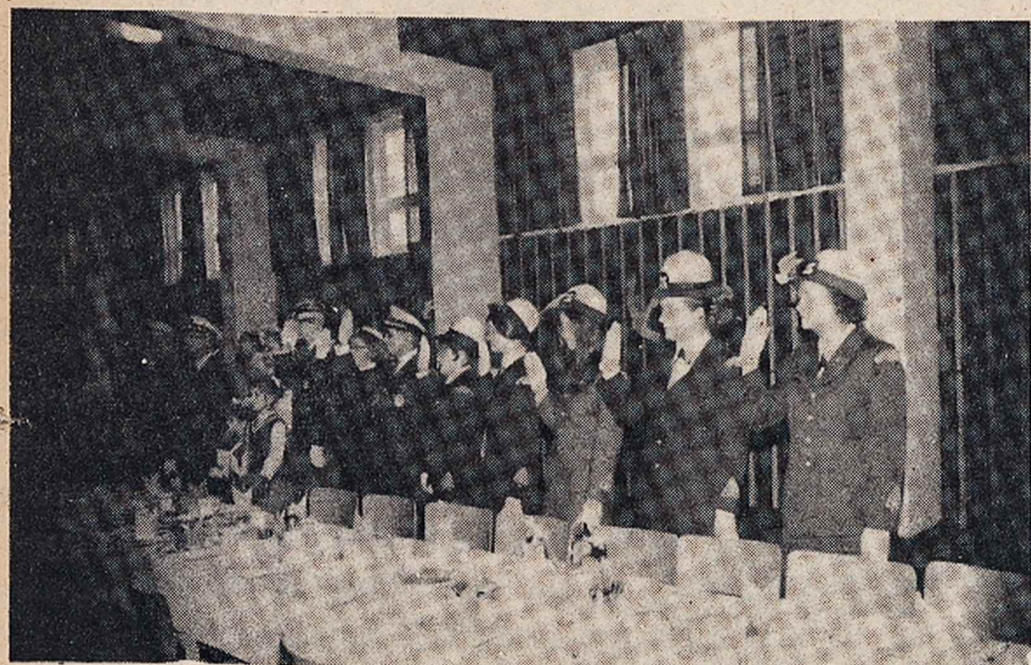
P A R D A V I M A S

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir
kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir
dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

NERINGOS JŠK sesės duoda prisaiską.
Foto J. Šiaučiulis.

Mindaugo kuopos sesėms. rinkta auku
Pietų metų sveikinimo žo- Svečiai, tiek šeštadienio
dį tarė A. Mateika ir Ne- ir sekmadienio susitiki-
priklausomos Lietuvos muose pasigedo didesnio
laikraščio valdybos ir re- Mindaugiečių skaičiaus.
dakcinės kolegijos vardu Pietų vaisės baigėsi dai-
J. Šiaučiulis, palinkėda- nomis ir atsisveikinimais
mas sekmės ir vienybės. suišvykstančiais iš toliau
Keturi svečiai iš J. A. V. atvykusiais svečiais. Ne-
užsisakė Nepriklausomą ringos Jūrų šaulių kuopos
Lietuvą, susidariusioms vėliavos šventinimo iškil-
vėliavos šventinimo išlai- mės praėjo išpūdingai ir
doms padengti buvo pa- gerai. J. Šiaučiulis

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
RADIO 1410 MONTREAL PROGRAMA

KIEKVIENA TREČIADIENI, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus
drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky-
mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel-
nes. Aukštos kokybės medžiagos.

toronto

TORONTO LIETUVIŲ
MOTERŲ ŠALPOS DRAU-
GIJOS "DAINA" 30 METŲ
SUKAKTUVĖS.

Toronto Lietuvių Mote-
rų šalpos grupė "Daina"
šeštadienį (16. 4. 1972) pa-
minėjo savo 30 metų darbo
sukaktuves.

Ta proga buvo suruoštas
Prisikėlimo parapijos sa-
lėse pavasarinis ballus su

loterija, gražia scenos
programa (baletą puikiai
pašoko p-lė Novogrodsky-
tė) ir buvo premijuotos 4
ponios su kartūno suknelė-
mis (Imas prizas p. Irena
Žemaitienė, 2ras K. Na-
ruševičiūtė 3čias p. Taru-
lienė, 4tas J. Adomavičie-
nė.)

30 metų sukakties minė-
jimą pradėjo "Dainos" val-
dybos ilgametė pirmininkė
p. K. Butienė, padėkoda-
ma visiem atsilankiusiems
ir draugijos rėmėjams.

Draugijos įsteigėja, jos

garbės narė ir nenuilsta-
ma veikėja M. Jokūbyvie-
nė, padarė 30ties metų
draugijos veiklos apžval-
gą.

Prelegentė pasakojo:
"Dainos" draugija buvo įs-
teigta 1942 m. 16 vasario
steigiamajame susirinki-
me, kur buvo nustatytas
draugijos tikslas, vardas,
narių mokestis ir veikimo
gairės. Tikslas šelpti į
vargą patekusius lietu-
vius, po karo atsiradusius
Europoje.

Buvo nustatyta, kad na-
rės gali būti visos lietu-
vės, be religinių ir po-
litinių pažiūrų skirtumo,
kurios įdomaujasi labda-
ros darbu.

Nutarta susirinkimus
šaukti kas mėnesį, vis ki-
tos narės bute, ir svarst-
tant vargan patekusiųjų
lietuvų prašymus, pasi-
valšinti kava. Ši tvarka
palaikoma ir dabar.

Pirmąją valdybą sudarė
Stasė Batkienė, O. Kuniu-
tienė, Z. Užemeckienė,
O. Indrelienė ir M. Joku-
bynienė.

Pirmiausia pradėjo
"Daina" ruošti parengimus
su šokiais, už įėjimą imda-
vo 50 centų ir pelno likda-
vo virš 50 dolerių. Tai bū-
davo pajamos Lietuvos
reikalams. Greit au-
go "Daina" ir į susirinki-
mus atleidavo iki 40 narių;
motinos, dukros, bobutės,
anukės. Per susirinkimus
dainuodavo lietuviškas
dainas.

Per karą dainietės skir-
davo dovanas lietuvių ka-
rių, Kanados armijoje,
šeimoms.

1945 m. karas užsibai-
gė, bet lietuvių vargai Eu-
ropoje prasidėjo.

Per Anglijos lietuvių
naujai įkurtą šalpos drau-
giją buvo gautas kun. Da-
nausko, Briuselyje, adre-
sas. Jis globojo virš 1000
lietuvų belaisvių stovyk-
lose, kurie buvo internuoti
kartu su vokiečiais. Jie
badavo, kentė skurdą.

Tuo laiku "Dainos" d-
jos kasoje buvo virš 500 dole-
rių.

Daina dar kreipėsi į S.
L.A. 236 kuopą, Kanados
Lietuvių Tarybą, "Auš-
ros" chorą, Šv. Jono pa-
šalpinę. Visi prisidėjo po
50 dol. ir daugiau. Kun. J.
Dainauskas atsiuntė pa-
vardžių sąrašą belaisvių.

Nukelta į 14 psl.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-
SIAME TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6¼% už 1 m. term. dep.
6½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgičius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGI-
CIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto.
VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet
nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju
apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus
sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min.
iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir
rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTLINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West,
Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šal-
dytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiamie piniginius pažymėjimus (certificates),
už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių
skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų
gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais,
antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v.
vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
ISTAIGA

Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE.,
TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBDAMAS,
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ AP-
SAKYMŲ, EILERĄŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEI-
SINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Atkelta iš 13 psl.

studentų ir kt. lietuvių.

Dainietės pradėjo siųsti pagalbą maistu rūbais pinigais iš organizacijos kasos – ir asmeniškai.

Kas mėnesį susirinkimuose skaitydavo graudžius laiškus ir vis siūsdavo pagalbą į Europą. Daugelis asmeniškai šelpė studentus, siuntė pinigų, rūbus į Prancūziją, Vokietiją ir kt.

(Kalp gražu būtų, kad dabar nors vienas iš tų laikų studentas, dabar turtingas ponas amerikonas atsiųstų aukele "Dainos" kasai, J.Ka)

Kai atsidarė durys iš Vokietijos D. P. stovyklų, "Dainai" dar daugiau lėšų reikėjo, nes laišukai, prašymai didėjo šimtais.

Dainietės įsitempė; ruošė koncertus, vakarus, loterijas arba pačios iš savo kišenės pridėdavo.

Šiandien reikėtų išvardinti virš poros šimtų pavardžių tų moterų dainiečių, kurios taip nuoširdžiai dirbo šalpos darbu. Dalis jų yra jau mirusios, kitos senesnio amžiaus.

Prelegentė apsidžiaugė, kad naujai atvykusios po 2jo karo lietuvės įsijungė į "Dainos" veiklą.

Dabar "Daina" vis tebe gauna laiškus iš Vokietijos lietuvių: senelių iš prieglaudų, ligoninių, našlių su gausiais vaikais, įvairių invalidų ir kt. karo aukų.

Švenčių proga "Daina" į Vokietiją siunčia siuntinius ir pinigais.

Gaunamuose padėkos laiškuose jie rašo: "Tik Jūs vieni mus atsimenate, tik "Daina" mus aplanko".

"Daina" remia: 16 vasario, Salezviečių gimnaziją, Kinijoje esančius lietuvių misionierius ir kt.

"Daina" pirmoji ištesė pagalbos ranką po karo Europos lietuviams, nes Balfas tik vėliau išvystė veiklą.

Per 30 metų "Dainos" valdybos pirmininkėmis buvo: Ona Kuniutienė, Marija F. Jokubynienė, Ona Indrelienė, Vanda Jasinevičienė, Bronė Žlobienė, Vida Lapaitienė, Ligija

Kybartienė, Janė Empakerienė ir Konstancija Butienė (10ti metai)

Taipgi paminėtina specialiai Janė Kulikauskienė, 10 metų einanti kasininkės pareigas, kaip buhalterė, suvedanti puikiai knygas.

Garbės narė M. F. Jokubynienė savo pranešimą baigė: "Per 30 metų "Daina" pasiekė tūkstančius nelaimingųjų tremtinių, rūbais, maistu ir pinigais, dėka visuomenės pasitikėjimo mumis, dainiečių darbštumu. Tuo mes džiaugiamės ir tikime, kad ir Jūs, mieli broliai ir sesės, džiaugiatės kartu su mumis". "Dainos" veikla stiprėja, plečias, narių ir aukų nemažėja, o skurdo visad yra. J. Karka

hamilton

RINKIMINĖ KOMISIJA PRANEŠIMAS

KLB Hamiltono Apylinkės rinkiminė komisija skelbia, kad rinkimai į KLB Hamiltono Apylinkės Valdybą ir kontrolės komisią 1972 - 73 metų kaden-

cijai įvyks gegužės 14 dieną. Aušros Vartų parapijos

Kandidatų į Valdybą są-

london, ont.

LIETUVIŠKOS GĖLĖS

Atrodo, kad Londono lietuvių apylinkės naujoji Valdyba atrado naują ir būdingą lietuviškų knygų platinimo būdą. Valdybos nariai ir ypač Valdybos pirmininkas visada suspėja ir aplanko visus sergančius tautiečius ligoninėse. Tačiau ligoniams įteikiamos ne greitai nuvystančios gėlės, bet net su atin kamu įrašu lietuviškos knygos. Šios naujos lietuviškos gėlės ne kiek brangiau tekaštuoja, bet ligoniui tai sudaro daug didesnę malonumą. Gautą knygą – lietuvišką gėlę – gali parsinešti namo ir ją duoti paskaityti šeimos nariams ar kitiems tautiečiams.

Jei šis knygų platinimo būdas patiktų ir kitoms apylinkėms, tai lietuviškos knygos kelias į mūsų plačiąją visuomenę liktų daugiau užtikrintas.

L. E-tas

rašas: Baronas Kazys Čegytytė Vida, Mikšys Kazys, Milašius Bronius, Skripisiją 1972 - 73 metų kaden-

cijai įvyks gegužės 14 dieną. Alfonsas, Švažas Henris.

Aušros Vartų parapijos

Į kontrolės komisią: - Ba-

sašėje nuo 9 val. ryto iki

10 val. vakaro. Vincas ir Samus Stella.

Rinkiminė Komisija

D Ė M E S I O !

Hamiltono Lietuvių Kooperatyvui "Talka" skubiai reikalingas Paskolų Vedėjas. Jo pareigos būtų paskolų paruošimas, turto įkainavimas ir visos kitos pareigos surištos su paskolų išdavimu ir išieškojimu. Amžius tarp 25 - 50 metų. Buhalterijos žinojimas ir anglų kalbos, raštu ir žodžiu, būtinas mokėjimas. Taip pat ir lietuvių kalbos būtinas mokėjimas.

Kreiptis į "Talkos" vedėją, 830 Main Street East, Hamilton, Ont. Tel. 544-7125 darbo valandomis.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v. p.p.
antradieniais	10 — 5 v. p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v. p.p.
penktadieniais	10 — 7 v. vak.
šeštadieniais	9 — 12 v. p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5%
šėrus ir sutaupas	6%
už vieno metų terminuotus indėlius	6½%
ir virš \$10.0000 - 3 metams	7%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2,800,000

po chicagos dangum

Chicagos Dienraščiai apie Lietuvą. Jau kelinta savaitė, didieji Amerikos dienraščiai: Sun-Times, Chicago Tribune ir TO Day vis įdeda apie Lietuvą įvairių žinių ir nuotraukų. Bal. 6 d. Today patalpintas garbės kons. J. Daudžvardienės laiškas, kuriame aiškiai pasakoma, kokia padėtis dabar Lietuvoje. Lietuvių norą laisvai tikėjimą išpažinti ir jų, tuo reikalu, atsiųstą peticiją Jungtinėms Tautoms. Konsulė priminė reikalingumą radijo programų: Voice of America, Radio Liberty taip gi ir Radio Free Europe.

Dr. K. Bobelis bal. 6 d. Sun Times parašė, kad Dievo išpažinimas Lietuvoje yra užgniaužtas, tačiau jo niekas nenugalės. Dekoja už straipsnius ALT vardu. "Chicago Tribune" aprašė Kudirkos Teismą, LB Apygardos pirm. J. Jasaitis bal. 4 d. "Sun Times" rašė kad JT turėtų ištirti ką Sovietų Sąjunga daro okupuotuose Pabaltijo kraštuose. Prof. dr. A. Berkis primena Latvijos naikinimą, latvis Tedis Žierinš dažnai rašo dienraščiuose, o Maldos demonstracijoje turėjo didžiulį plakatą apsijuosęs retėžiais. Tikslus patarimas. Šv. Antano parapijos kunigų vardu, kaip skautų, ateitininkų ir mokyklų kapelionas kun. A. Juška, dėl jaunimo ekskursijos į okupuotą Lietuvą, mūsų spaudai pareiškė: "Iš principo tėvų žemę jaunimui būtų naudinga aplankyti, bet labai abejojame, ar šiose

sąlygose jam susidarytų tokia patriotinė mokykla? Jaunuoliai būtų patalpinti bendroje komjaunuolių stovykloje, kur dėstoma ir antireliginė programa. Būtų neprotinga galvoti, kad mūsų 15 m jaunuolis bus pajėgus kovoti su išlavintu ir prityrusiu politroku. Žiūrint iš tokio taško, joks kunigas tokiai jaunimo ekskursijai negali priartėti. Jei iš to susidarys jaunuoliui religinė žala, patys tėvai teneša pilną atsakomybę". Tenka tik stebėtis organizatorių naivumu, kad jie nuvežę jaunimą į komunistų peryklą, pasitarnaus lietuviškumo išlaikymui. Saugokimės visokių pinklių.

TALENTŲ VAKARAI.

Artėja metų pabaiga – artėja ir įvairių studijų talentų pasirodymai. Balandžio mėn. 7 d. JC Man. Motekaitis surengė savo studijos vakarą, kur, apie 20 muzikos mėgėjų, išpildė įvairius kūrinius, pianinu, vargonais ir solo dainomis. Susirinko daugiausia tėvai ir kiek svečių, pasigerėti augančių talentų atsiekimais.

Bal. 9 d. įvyko Iz. Motekaitienės studijos mokinių religinis koncertas "Velykų Legenda Pasaulio Giesmėse". Tėvų Jezuikų koplyčia buvo pilna klausytojų. Solistų tarpe geriausia pasirodė Rūtas ir Baronaitytė. Po koncerto gražią ir prasmingą kalbą pasakė kun. J. Valšnys S. J.

Bal. Brazdžionis

Chicagos "Grandis" – iš LIETUVIŠKŲ VESTUVIŲ.

Jaunuosius pasitinka tėvai

Nuotr. Petro Maletos

montreal

Tautinių šokių ansamblis "GRANDIS", vad. I. SMIELIAUSKIENĖS,

Nuotrauka V. Noreikos

JAUNIMO SUSITIKIMAS

Praeitam savaitgalį Montrealyje susitikdami Gintaro Jaunimo ansamblis su iš Čikagos Grandis tautinių šokėjų grupe ir išpildydami sudėtinę programą padarė didelį malonumą ir seniesiems. Prisirinkusi pilnule didelės mokyklos salė publikos, ne tik montrealiečių ir apylinkės, bet ir iš Ottawos bei kitų vietovių. Vakare Aušros Vartų parapijos salėje vakarieniavo ir linksminosi visi kartu.

Iš Čikagos buvo atvykę šie šokėjai: grupės vadovė Irena Smieliauskienė, G. Aukštuolis, A. Aukštuolytė, A. Barauskas, R. Butikaitė, V. Bilaišytė, L. Danilevičius, D. Danilevičiūtė, J. Gylytė, A. Lieponis, V. Leonaitė, J. Kriauceliūnaitė, A. Krutulis, R. Misiulytė, D. Narutyte, D. Petersonaitė, V. Petkūnaitė, L. Plepytė, P. Prancevičius, A. Ramanauskaitė, L. Raslavičius, E. Razma, L. Plienytė, J. Sakalauskaitė, V. Sadauskas, M. Sereikaitė, A. Siiliūnas, L. Stravinskaitė, N. Spurgytė, E. Jensen, A. Jasaitis, J. Šuopytė, J. Ūsevičiūtė, N. Sparkytė, G. Visockytė, V. Žukauskas, A. Stelmokas, R. Rimkus, A. Stasiulis.

• Sol. Gina Čapkauskienė gegužės 5 d., penktadienį 8,30 val. vak. dainuoja Goethe - Institut German cultural Centre, 3418 Drummond St. Programoje ištraukos iš operos "Zauber floete" W. Mozart. kur solistė išpildė Nakties karalienės rolę. Gegužės 4 d. 11,30 val. vakaro per CBC 2 tv. kanalą dainuos programoje les Enchanteurs.

NL RĖMĖJAI IR AUKOS:

Laikraščio rėmėjais yra tapę: M. ir L. Gudai iš Montrelio, Matas Nargėla iš Montrelio, L. Cipliauskas iš Toronto, Breichmanas P. iš Dundas, Ont. ir A. Vitkauskas iš Cicero. Prenumeratas apmokėdami paskyrė aukų: M. Kinienė, K. Lukošius, St. Morikūnas ir K. Adomavičius po 2,50 dol., KLB Winipego Apylinkė 10 dol. ir P. Piečaitis 1 dol. Visiems nuoširdžiai dėkojame NL.

• P. ir E. Januškaitė su dukra Danute ir žentu išvyko New Yorkan į giminių vestuves.

• Kanados emigracijos reikalams attachė p. Vyt. Meilus su Ponia iš Ottavos, viešėjo pas savo dukrą Dalią ir žentą Vyt. Gruodžius, kurie atsikėlė iš Toronto į Montrealį.

• Dr. A. S. Popieraičių sūnus, Kristoforo - Juozapo vardu, buvo pakrikštytas Aušros Vartų bažnyčioje

• Albinas Simijonas ir Antanina Kiškienė turėjo operacijas Reddy-Memorial ligoninėje.

• M. ir R. Sinkai iš Toronto, lankėsi pas tėvus I. ir S. Tauterius La Salleje.

• Po sunkios ligos mirė Teresė Taruškienė.

MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS

gegužės mėn. 7 d., sekmadienį, 5 val. po pietų
Aušros Vartų parapijos salėje ruošia

Motinos dienos minėjimą

Programoje:

Šv. Mišios Aušros Vartų bažnyčioje,
Seselės Paulės paskaita,

Meninė programa, kurią išpildys mokyklos mokiniai.

Kviečiami visi skaitlingai dalyvauti.

Montrealiečiai skaitai prieš keletą metų stovykloje.

Iš Neringos Jūrų šaulių kuopos vėliavos šventinimo iškilmų.
Foto J. Šiaučiulis.

SIMANUI BARŠAUSKUI Lietuvoje mirus, jo sūnui Jonui ir jo šeimai nuoširdi užuojauta liūdesio valandoje

Dana ir Juozas G r a ž i a i

J. SAIMININKUI Lietuvoje mirus, jo dukras Angelę Lukošūnienę ir Genę Račienę sunkaus motinos praradimo laike, užjaučia ir kartu liūdi

Remeikų ir Kerbelių šeimos

A t a

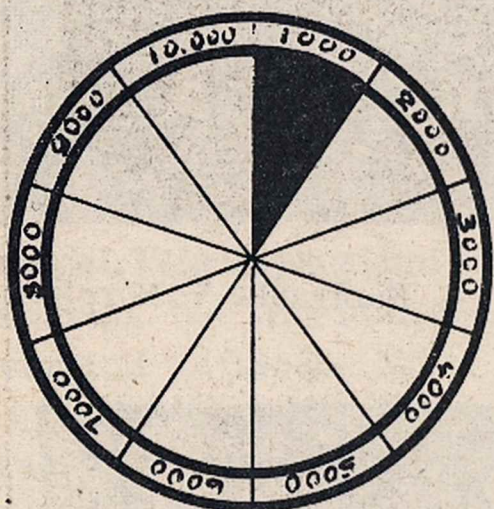
ANTANUI SIPELIUI

mirus, mielom jo dukterims: Bronei Makauskienei, Frinai Žeruolienei su šeimomis ir visiems artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime

Elvyra, Vytautas ir Mykolas Klimai,
Regina ir Ričardas Slepečiai

montreal

N L AKCIJŲ VAJUS

Tęsiame sarašą asmenų, kurie įsijungė į Nepriklausomos Lietuvos Laikraščio akcijų vaju įsigydamiesi akcijų.

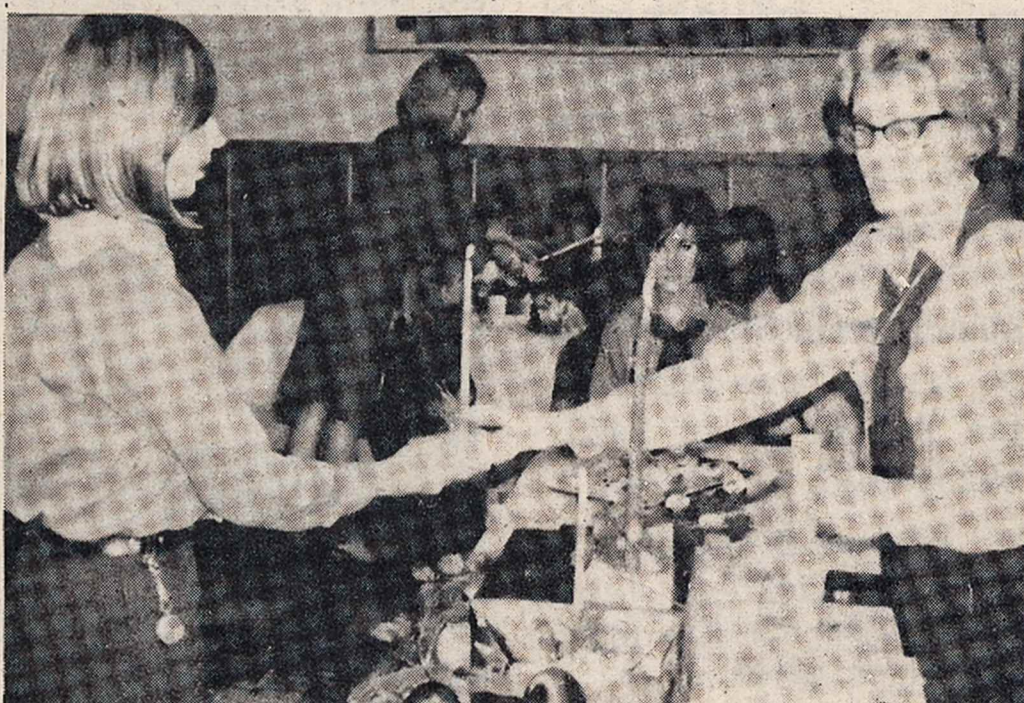
13. L. Gureckas - 3
14. Z. Pulianauskas - 1
15. J. A. - 2
16. J. Strazdas - 10
17. E. Boreiša - 1
18. P. Paukštaitis - 30
19. J. Šeidys - 1
20. A. Kalvaitis - 1
21. Montrealio Lietuvių Žvejotojų-Medžiotojų klubas NIDA - 3
22. A. Čepulis - 1
23. K. Mickus - 2
24. P. Lelys - 1

Viso jau išplatinta 100 akcijų, vieno tukstanties dol. sumoje. Maloniai kviečiamie ir kitus asmenis bei organizacijas įsigyti N. L. akcijų.

Tuo būdu tapti netiktai N. L. laikraščio remėjais bet ir jo leidėjais. Vienos akcijos kaina 10.00 dol. vienam asmeniui leidžiama turėti 50 akcijų.

SKAUTORAMA -- gegužės 13 d. 7 val. vakaro Aušros Vartų salėje. Atvyksta laužavedė iš Čikagos Silvija Traškaitė. Marytė Jurkienė parodys vaizdines priemones naudojamas praplėtimui vaiko žodyno ir supažindymuisu gamta ir aplinka.

Programa bus įdomi ir nauja, kuriai talkina Birutė Nagienė ir vyresnės vadovės. Sesė E. Verbylienė rūpinasi turtinga loterija. Gros geras orkestras ir bus skanios vaisės. Dalyvaukim visi ir pažiūrėkim,

IŠ PRAEJUSIOS SKAUTORAMOS

VILA „DAINA“

CAPE CODE, prie JŪROS - "OLD SILVER" W. FALMOUNT, Mass. Išnuomuojami gražūs ir patogiai įrengti kambariai. Jūros vanduo šiltas ir švarus, gražus pajūris. Maistas šviežias ir gerai pagamintas. Ošiantis miškas, nauja motorinė valtis, žuvininkams puikios sąlygos. Kaina prieinama, maloni aplinka. Dėl sąlygų skubiai rašyti ir užsakymus siųsti:

Sav. A. Daukantienė-Moriarty
124 Bellevue Rd.,
Squantum, Mass. 02171
U.S.A.

SKAUTORAMA

GEGUŽĖS 13 d. 7 val. vakaro (šeštadienį) AUŠROS VARTŲ salėje.

L A U Ž A S - Š O K I A I
- L O T E R I J A

Vaizdinių lituanistinių priemonių P A R O D A

V A I Š Ė S

Įėjimas: 1 dol. 50 ct., studentams pusė kainos.

"Neringos" Skaučių Tuntas

ką mūsų jaunos jėgos mums parodys.

• Jonas Andrulionis yra susirgęs ir paguldytas į ligoninę.

• Šv. Kazimiero parapijos choro dirigentė Egidija Petrauskaitė, vasarai išvažiuoja į Prancūziją ir Vokietiją pasitobulinti muzikoje.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Gerald Latreille

GEGUŽĖS (May) 8 dieną
BALSUOKIME VISI!

NUOSAVYBIŲ SAVININKAI PERRINKIME GERALD LATREILLE

• Jis yra gimęs Montrealyje, pradžios mokyklą baigęs Hawkesbury, aukštesniąją (High School) Montrealyje. Studijuodamas vakarais įsigijo biznio administracijos ir kitus diplomus (A.G.M.).

• Puikiai kalba abiemis kalboms. Daug metų tarnavęs kitose vietose o nuo 1964 m. jis yra LaSalle miesto savivaldybėje užpirkimu atstovas.

• Mokyklų Komisijos atstovu (Commissioner) išrinktas 1967 m. ir perrinktas 1969 metais.

• Jis yra aktyvus kultūrinių ir kt. organizacijų veikėjas, organizatorius ir aktyvistas sporte N.D.S.C. Praeityje yra buvęs Liberalų partijos sekretorius Marguerite - Bourgeoys distrikte.

Be visų suminėty jo atsiekimų dar būtų galima jam priskirti, kad jo pastangomis moderniai atnaujintos LaSalle katalikų ir Cavalier aukšt. mokyklos ir net sumažinti mokesčiai - 1970 m. .09 ir 1971 m. .14 nuo 100 dol. sumos.

Jo pasiryžimas ir toliau atstovauti ir ginti Jūsų reikalus Mokyklų Komisijoje, nežiūrint kuriai grupei kas priklausote. Tad su geros valios nuotaikomis bei pilnu išsiaiškinimu remdami įgalinsite jį ir toliau pasilikti einamose pareigose. O jis užtikrintas Jūsų pasitikėjimu ir parama eis tvirtai ir veiksmingai iki pergalės bendrų tikslų. Todėl gegužės 8 d. visi balsuokite už nuoširdžiai atsidavusį Gerald LATREILLE

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 5.0%
Taupomasis s-tas 6.0%
Term. ind. 1 metams 6.25%
Term. ind. 2 metams 6.5%
Term. ind. 3 metams 6.75%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 8.5%
Nekiln. turto 8.5%
Čekių kredito 9.0%
Investacines nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiad. ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rugsėjo mėnesio 15 dienos ir per visus ilguosius savaitgalius.